

Pagna ewlenija>Kwistjonijiet tal-familja u wirt>Manteniment tal-familja

Jekk jogħġbok innota li l-verżjoni bil-lingwa oriġinali ta' din il-paġna [pt](#) għiet emendata reċentement. Il-verżjoni tal-lingwa li qed tara bħalissa attwalment qed tiġi ppreparata mit-tradutturi tagħna.

Swipe to change

il-Portugiż**Manteniment tal-familja****Portugall****1 X'ifissru l-kunċetti "manteniment" u "obbligu ta' manteniment" f'termini prattiċi? Liema persuni għandhom iħallsu allowance għall-manteniment lil persuna oħra?**

Il-"manteniment" huwa mifhum bħala dak kollu li huwa essenzjali għall-għajxien, l-akkomodazzjoni u l-ilbies ta' persuna. Il-manteniment jinkludi wkoll l-edukazzjoni u l-istruzzjoni ta' persuna jekk hija taħt l-età.

Skont il-liġi, dawn li ġejjin għandhom iħallsu l-manteniment fl-ordni indikat:

il-konjuġi jew l-eks konjuġi;

id-dixxendenti;

l-axxendenti;

l-aħwa;

iz-zijiet, sakemm il-persuna mannuta tkun għadha taħt l-età;

il-missier u l-omm tar-rispett għat-tfal tar-rispett li jkunu għandhom taħt l-età li huma jew kienu fil-kura u l-kustodja tagħhom mal-mewt tal-konjuġi.

Minbarra l-każijiet li semmejna fejn l-obbligu tal-manteniment huwa determinat mil-liġi, l-obbligi ta' manteniment jistgħu jirriżultaw ukoll minn dispożizzjoni testamentarja (dispożizzjoni dwar il-manteniment f'testament) jew f'kuntratt.

2 Sa liema età jista' tifel jibbenefika minn allowance għall-manteniment? Hemm regoli differenti għall-manteniment għall-minorenni u għall-adulti?

Minuri jista' jgawdi mill-manteniment sakemm isir adult, jiġifieri meta jagħlaq 18-il sena. Bejn l-etajiet ta' 16 u 18-il sena, it-tfal jistgħu jiġu emanicipati biż-żwieġ.

Hemm differenzi bejn ir-regoli tal-liġi sustantiva li tapplika għall-manteniment tat-tfal u tal-adulti: Il-manteniment għall-adulti jkopri biss l-ispejjeż għall-għajxien, l-abitazzjoni u l-ilbies filwaqt li l-manteniment tat-tfal ikopri l-ispejjeż tat-taħriġ u l-edukazzjoni minbarra dawk l-ispejjeż.

Jekk, wara li minuri jkun sar adult jew ġie emanicipat, jiddeciedi li jkompli bl-edukazzjoni jew taħriġ tiegħu, huwa jista' jiftaħ kawża għall-manteniment kontra l-ġenituri tiegħu. F'dan il-każ, il-manteniment ikopri l-ispejjeż tal-edukazzjoni u t-taħriġ, minbarra l-għajxien, l-abitazzjoni u l-ilbies. Id-durata ta' dawn il-pagamenti jiġi determinat permezz ta' ftehim jew deċiżjoni. Din id-deċiżjoni tistabbilixxi d-durata xierqa għal perjodi raġonevoli ta' taħriġ jew edukazzjoni.

Fis-sitwazzjoni eċċezzjonali deskritta hawn fuq, li fiha wild adult ikompli t-taħriġ tiegħu, il-manteniment tal-adult jinkludi l-ispejjeż tat-taħriġ u tal-edukazzjoni. B' mod partikolari, il-liġi tassumi li meta jintalab il-manteniment għal wild adult, sakemm huwa jagħlaq 25 sena, jibqa' għaddej il-manteniment li ġie stabbilit meta kien minuri. F'dan il-każ, l-obbligu jaqa' fuq il-ġenitur li ġie mitlub juri li l-ħlas tal-manteniment stabbilit meta l-wild kienu għadu minuri ma kienx mefthiġ aktar jew huwa eċċessiv minn mindu sar adult.

Ir-regoli tal-proċedura ċivili li japplikaw għall-għoti ta' u l-eżekuzzjoni tal-manteniment għall-minuri u għall-adulti wkoll ivarjaw f'xi każijiet. Id-differenzi fir-regoli proċedurali applikabbli huma msemmija fit-tweġibiet għall-mistoqsijiet "Għandi nirrikorri għand awtorità kompetenti jew qorti biex nikseb manteniment? X' inhum l-elementi ewlenin ta' din il-proċedura?" u "Jekk il-persuna kkonċernata (id-debitur) ma tħallasx volontarjament, x'azzjoni tista' tittiehed sabiex tkun sfurzata tħallas?"

3 Għandi applika għand awtorità kompetenti jew qorti biex nikseb manteniment? X'inhuma l-elementi ewlenin ta' din il-proċedura?

It-tweġiba għal din il-mistoqsija tvarja skont is-sitwazzjonijiet deskritti aktar il-quddiem.

L-ordni ta' ħlas ta' manteniment u l-manteniment bejn il-konjuġi f'każ ta' ftehim oriġinali

Il-persuna li trid tħallas il-manteniment u l-persuna li għandha dritt għalih jistgħu jaqblu dwar kif għandu jifhallas. F'każ ta' manteniment tat-tfal jew manteniment bejn il-konjuġi, il-partijiet jistgħu jitolbu li l-ftehim jiġi approvat quddiem il-qorti jew quddiem Registratur Pubbliku (*Conservador do Registo Civil*), skont jekk japplikawx iċ-ċirkostanzi li ġejjin.

F'każ ta' divorzju kkontestat, jista' madankollu jintlaħaq ftehim dwar il-manteniment tat-tfal minorenni. F'każ bħal dan, l-approvazzjoni tal-ftehim dwar il-manteniment għat-tfal minorenni trid tintalab mingħand il-Qorti tal-Gustizzja fil-proċedimenti biex jiġi rregolat l-eżerċizzju tar-responsabbiltajiet tal-ġenituri. Is-sub intestaturi li ġejjin jagħtu ħarsa generali tal-elementi prinċipali ta' dawn il-proċedimenti.

F'każ ta' divorzju bonarju, ir-Registratur Pubbliku huwa mitlub japprova l-ftehim dwar il-manteniment bejn il-konjuġi u/jew għat-tfal minuri. Ir-Registratur għandu ġurisdizzjoni unika għal dawn il-proċedimenti, li jistgħu jressqu quddiem kwalunkwe Registru Ċivili. F'dak li għandu x'jaqsam mal-ftehimiet dwar manteniment tat-tfal, il-Prosekutur Pubbliku tal-qorti fiż-żona tal-Registru Ċivili fejn iridu jinfetħu l-proċedimenti jrid jagħtu l-opinjoni tiegħi minn qabel. Jekk il-ftehim jiġi approvat, tingħata s-sentenza ta' divorzju. Jekk il-ftehim ma jiġix approvat, il-proċess ta' divorzju bonarju jiġi riferut lill-qorti fejn jinstemgħu il-kawżi ta' divorzju bonarji. F'dan il-każ, il-qorti hija responsabbli għall-valutazzjoni u l-approvazzjoni tal-ftehimiet dwar il-manteniment tat-tfal jew bejn il-konjuġi. Japplikaw l-istess regoli f'każ ta' separazzjoni legali, dikjarazzjoni ta' nullità jew annullament taż-żwieġ.

Anke jekk ma jkunx każ ta' divorzju jew separazzjoni, jekk ikun hemm ftehim, il-ġenituri għandhom jirreferu l-ftehim dwar ir-responsabbiltà tal-ġenituri jew tibdiliet fih għall-approvazzjoni lir-Registru Ċivili bil-mod imfisser iktar il-fuq.

Id-determinazzjoni tal-manteniment meta ma jkunx hemm ftehim oriġinali**Il-manteniment mill-ġenituri lit-tfal minuri**

F'każ ta' divorzju kkontestat, il-proċedimenti ta' protezzjoni tal-qorti biex jirregolaw l-eżerċizzju tar-responsabbiltà tal-ġenituri huwa mitluba biex jistabbilixxu l-manteniment tat-tfal. Wara l-ġenituri jistgħu jitolbu l-approvazzjoni tal-ftehim dwar ir-responsabbiltà tal-ġenituri. Fin-nuqqas ta' dan il-ftehim jew jekk ma jiġix approvat, il-Prosekutur Pubbliku jitolb li jiġi rregolat l-eżerċizzju tar-responsabbiltà tal-ġenituri. Il-proċedura titmexxa mill-qorti. Il-ġenituri jiġu msejja għal laqgħa fejn jistgħu jiġu mistiedna wkoll it-tfal u qraba oħra. F'każ li ma jistax jintlaħaq ftehim waqt il-laqgħa, l-imħallef jistabbilixxi reġim proviżorji għar-responsabbiltà tal-ġenituri u l-partijiet jintbagħtu għall-medjazzjoni jew għal seduta teknika speċjalizzata. Jekk jibqa' jkun impossibbli li jintlaħaq ftehim, il-ġenituri jiġu nnotifikati sabiex jipprezentaw it-talbiet u l-provi tagħhom. Dan jiġi segwit mit-trattazzjoni, il-proċess u s-sentenza.

Japplikaw l-istess regoli f'każ ta' separazzjoni legali, dikjarazzjoni ta' nullità jew annullament taż-żwieġ.

Il-manteniment mill-ġenituri jew oħrajn bl-obbligu li jhallsu l-manteniment tat-tfal

Il-manteniment tat-tfal jista' jiġi stabbilit ukoll permezz ta' proċedimenti ta' protezzjoni tat-tfal, fejn, pereżempju, il-proċedimenti jridu jsiru kontra persuni li għandhom l-obbligu jhallsu dan il-manteniment speċifikament għal dan il-għan. Dawn il-proċedimenti huma intiżi wkoll biex jemendaw il-manteniment li kien stabbilit preċedentement. Dan isir il-qorti. Isir b'rikors akkumpanjat mid-dokumenti li ġejjin: ċertifikati li juru l-grad ta' parentela jew affinità li teżisti bejn il-minuri u l-konvenut; kopja tas-sentenza li biha kien ġie stabbilit preċedentement il-manteniment, fejn applikabbli; lista ta' xhieda. Il-konvenut jiġi mħarrek. Imbagħad issir laqgħa sabiex jipprova jintlaħaq ftehim bejn il-partijiet. Jekk ma jintlaħaq l-ebda ftehim, dan jiġi segwit mid-difiża, id-divulgazzjoni, il-proċess u s-sentenza.

Il-manteniment għal wild adult jew emancipat

Il-proċedura għad-determinazzjoni tal-manteniment għal wild adult jew emancipat tista' titressaq quddiem kwalunkwe Regjistru Ċivili, fuq sottomissjoni ta' rikors li jindika l-eċċezzjonijiet ta' fatt u ta' dritt li fuqhom qiegħda tibbaża ruħha l-proċedura. Ir-rikors għandu jkun akkumpanjat minn provi dokumentarji u jindika l-provi l-oħra kollha. Il-konvenut jiġi mħarrek. Jekk ma jopponix, ir-rikors jitqies fondat u l-manteniment jiġi stabbilit permezz ta' deċiżjoni tar-Regjstratur. Jekk jopponi, ir-Regjstratur jipprova jirrikoncilja lill-partijiet. Jekk ir-rikonciljazzjoni tkun impossibbli, il-kawża tinfetaħ mir-Regjstratur li jirrinvijaha lill-qorti kompetenti għal proċedimenti xierqa.

Jekk il-manteniment kien ġie diġà stabbilit b'kawża preċedenti, ir-rikors għall-manteniment għal wild li minn dak iż-żmien sar adult jew ġie emancipat jingħaqad mal-kawża preċedenti u jinstema f'din il-qorti u mhux fir-Regjistru Ċivili.

Bejn il-konjuġi u l-eks konjuġi

Fejn ma jkunx hemm ftehim oriġinali, il-proċedura għad-determinazzjoni tal-manteniment bejn il-konjuġi u l-eks konjuġi titressaq il-qorti. Il-proċedura ssir f'forma ta' azzjoni dikjaratorja, b'proċedura identika għal dik deskritta hawn taht għall-manteniment għall-adulti.

Il-manteniment għall-adulti

Minbarra l-każijiet imsemmija diġà, il-proċedura għad-determinazzjoni tal-manteniment għall-adulti titressaq quddiem il-qorti (pereżempju talba għall-manteniment mill-ġenitur għat-tfal). Il-proċedura tiegħi l-forma ta' sentenza dikjaratorja ta' kundanna. Tibda bis-sottomissjoni ta' rikors promotorju lill-qorti. F'din it-talba, il-parti li tiftaħ il-kawża trid tindika l-qorti li quddiem qed tiftaħ il-kawża, tidentifika lill-partijiet, tindika isimhom, il-postijiet ta' residenza jew l-uffiċċji u, fejn possibbli, it-tip ta' impjeg tagħhom u l-post tax-xogħol, it-tip ta' proċedimenti, tispjega l-fatti u l-bażi legali għar-raġunijiet li taw lok għall-kawża, tagħmel it-talba u tiddikjara l-ammont involut fil-kawża. Fl-aħħar tar-rikors, tiġi sottomessa l-lista tax-xhieda u l-provi l-oħra mitluba. Id-dokumenti li juru li sar hlas minn qabel tat-tariffa tal-qorti u l-prokura għandhom jiġi mehmuża mat-talba, jekk rappreżentati minn avukat. Alternattivament, jista' jiġi mehmuż dokument li juri li ngħatat l-għajnuna legali.

Jekk jinħatar avukat, ir-rikors promotorju jiġi sottomess elettronikament, permezz tal-formola disponibbli fuq <https://citius.tribunaisnet.mj.pt/> il-paġna web skont il-proċedura u l-istruzzjonijiet spjegati hemmhekk. Jekk il-parti ma tkunx rappreżentata minn avukat, hija tista' tissottometti t-talba fl-uffiċċji tar-regjistru tal-qorti b'wieheġ mill-metodi li ġejjin: personalment; bil-posta registrata; jew b'faks.

Il-konvenut jiġi mħarrek. Jekk ma jintlaħaqx ftehim matul il-proċedimenti, isegwu l-istadji obligatorji tad-difiża, ordni ta' ftuħ konklużiv, id-divulgazzjoni, il-proċess u s-sentenza.

4 Tista ssir talba f'isem qarib (jekk iva, liema grad), jew minorenni?

F'każ ta' manteniment tat-tfal, it-talba tista' ssir mir-rappreżentant legali tal-minuri, mill-Prosekutur Pubbliku, mill-persuna li għandha l-kustodja jew mid-direttur tal-istitut edukattiv jew ta' kura għand min ġie fdat il-minuri. Kulhadd jista' jinnotifika lill-Prosekutur Pubbliku bil-bżonn li jiġi determinat manteniment għat-tfal.

F'każ ta' manteniment għal adulti inkapaċitati, il-proċedimenti jistgħu jittressqu mir-rappreżentanti legali tagħhom.

Minbarra dawn il-każijiet ta' inkapaċita, il-proċedimenti ta' manteniment għall-adulti jew tfal emancipati jridu jsiru minnhom, minn rappreżentant legali mahtur minnhom jew minn avukat li lilu taw prokura biex jiftaħ il-kawża.

Madankollu, il-ligi tipprovdi għall-partikolarità li ġeja fir-rigward ta' tfal adulti: il-ġenitur li kellu r-responsabbiltà ewlenija li jhallas l-ispejjeż ta' tfal adulti jew emancipati li ma jistgħux jieħdu hsieb tagħhom infushom jista' jitlob li jikkontribwixxi wkoll il-ġenitur l-iehor għall-għajxien u l-edukazzjoni ta' dawn it-tfal adulti. Din il-kontribuzzjoni tista' ssir sħiħa jew b'mod parzjali lit-tfal adulti jew emancipati, meta l-imħallef hekk jiddeciedi jew jekk jaqblu l-ġenituri.

5 Jekk qed naħseb biex inressaq il-każ quddiem il-qorti, kif inkun naf liema qorti għandha l-ġurisdizzjoni?

Il-manteniment tat-tfal

Il-Qorti Distrettwali, tal-Familja u tal-Minorenni (*Tribunal de Comarca, Juízo de Familia e Menores*) għandha ġurisdizzjoni fuq kwistjonijiet li jinvolvu proċedimenti ta' protezzjoni sabiex tiġi regolata r-responsabbiltà tal-ġenituri u l-manteniment tat-tfal. Fin-nuqqas ta' Qorti tal-Familja u tal-Minorenni, il-kawża tinstema, prinċipalment, fil-Qorti Distrettwali, fil-Qorti tal-Istanza Lokali jew ta' Ġurisdizzjoni Ġenerali (*Tribunal de Comarca, Juízo Local or Juízo de Competência Genérica*).

Sabiex wieheġ jifhem liema minn dawn il-qorti li semmejna jkollha ġurisdizzjoni territorjali, japplikaw ir-regoli li ġejjin. Fil-prinċipju, għandha ġurisdizzjoni l-qorti kompetenti għall-post fejn huwa residenti l-minuri fiż-żmien li nbdew il-proċedimenti.

Jekk ir-residenza tat-tfal ma tkunx magħrufa, għandha ġurisdizzjoni l-qorti tal-post ta' residenza ta' min għandu r-responsabbiltà tal-ġenituri.

Jekk min għandu r-responsabbiltà tal-ġenituri huwa residenti f'postijiet differenti, il-qorti kompetenti hija dik tal-post ta' residenza tal-persuna li għandha l-kustodja tat-tfal jew, f'każ ta' kustodja kongunta, dik tal-persuna ma min jgħix il-minuri.

Jekk dawn il-proċedimenti jikkonċernaw żewġ tfal jew aktar li huma tfal tal-istess ġenituri u residenti f'distretti differenti, il-qorti kompetenti għall-post ta' residenza fejn jgħix l-ikbar numru minn dawn it-tfal għandha ġurisdizzjoni. Jekk kollox ikun ugwali, il-qorti li lilha jiġi mitlub il-manteniment fl-ewwel istanza għandha ġurisdizzjoni.

Jekk, meta jkunu bdew il-proċedimenti, il-minuri ma jkunx jgħix il-Portugall, il-qorti kompetenti għall-post ta' residenza tar-rikorrent jew il-konvenut għandha ġurisdizzjoni; jekk huma wkoll jgħix barra l-pajjiż u l-qorti Portugiża għandha ġurisdizzjoni internazzjonali, il-kawża tinstema' mill-Qorti Distrettwali ta' Lisbona, mill-Qorti tal-Familja u tal-Minorenni (*Tribunal da Comarca de Lisboa, Juízo de Família e Menores*), għalhekk din il-qorti għandha ġurisdizzjoni territorjali għall-muniċipalitá ta' Lisbona.

Il-manteniment għat-tfal adulti

Kull Regjistru Ċivili għandu ġurisdizzjoni biex jiftaħ kawża għall-manteniment għat-tfal adulti. Dan ma japplikax biss jekk il-kawża diġà nfetħet il-qorti u ġie stabbilit il-manteniment tat-tfal. F'dan il-każ, ir-rikors għall-manteniment għal minuri li, sadakittant, sar adult jew ġie emancipat, jingħaqad mal-kawża pre-eżistenti u jinstema' minn din il-qorti.

Il-manteniment għall-konjuġi jew eks konjuġi

Il-proċedura għall-għoti ta' manteniment bejn konjuġi u l-eks konjuġi titressaq quddiem il-Qorti Distrettwali, il-Qorti tal-Familja u l-Minorenni li hija kompetenti għall-post fejn jgħix il-konvenut. Fin-nuqqas ta' Qorti tal-Familja u tal-Minorenni, il-kawża tinstema, prinċipalment, fil-Qorti Distrettwali, fil-Qorti tal-Istanza Lokali jew ta' Ġurisdizzjoni Ġenerali.

Il-manteniment għall-adulti

Minbarra l-każijiet imsemmija diġà, il-proċedura għad-determinazzjoni tal-manteniment għall-adulti titressaq quddiem il-Qorti Distrettwali: l-Istanza Ċentrali, il-Qorti Ċivili (jekk il-valur tal-kawża jaqbeż EUR 50 000); l-Istanza Lokali jew il-Qorti ta' Ġurisdizzjoni Ġenerali, fejn teżisti (jekk il-valur tal-kawża ma jaqbiżx EUR 50,000). Mil-lat territorjali, il-qorti kompetenti għall-post ta' residenza tal-konvenut għandha l-ġurisdizzjoni.

L-eżekuzzjoni tal-manteniment

Il-qorti indikati hawn taħt għandhom ġurisdizzjoni fi proċedimenti speċjali għall-eżekuzzjoni tal-manteniment, f'każ ta' ħlas tardiv.

Jekk il-proċedimenti li fi h għe stabbilit il-manteniment instemgħu mill- Qorti Distrettwali, mill-Qorti tal-Familja u tal-Minorenni, il-proċedimenti speċjali għall-eżekuzzjoni tal-manteniment jinstemgħu quddiem din il-qorti, bħala parti mill-każ rispettiv, li miegħu jiġi mehmuż ir-rikors għall-eżekuzzjoni.

Jekk il-proċedimenti li fi h għe stabbilit il-manteniment instemgħu quddiem il-Qorti Distrettwali, l-Istanza Ċentrali, il-Qorti Ċivili (*Tribunal de Comarca, Juízo Central Cível*), il-Qorti ta' Eżekuzzjoni (*Secção de Execução*) li tkun kompetenti jekk il-proċedimenti ma kienux fil-ġurisdizzjoni ta' dik il-qorti ta' Istanza Ċentrali minhabba l-valur monetarju tagħha, għandha ġurisdizzjoni għall-eżekuzzjoni speċjali tal-manteniment.

Fejn ma jkunx hemm Qorti ta' Eżekuzzjoni, il- Qorti Ċivili tal-Istanza Ċentrali fejn instemgħet l-azzjoni dikjaratorja rispettiva għandha ġurisdizzjoni għall-eżekuzzjoni speċjali ta' manteniment u, f'dan il-każ, l-eżekuzzjoni sseħħ f'din il-proċedura.

Jekk il-proċedimenti li fi h għe stabbilit il-manteniment seħħew quddiem il- Qorti Lokali, l-Istanza Ċivili Lokali jew il-Qorti ta' Ġurisdizzjoni Ġenerali, l-eżekuzzjoni sseħħ f'din il-proċedura sakemm l-Istanza Ċentrali ma jkollhiex Qorti ta' Eżekuzzjoni. Jekk hemm Qorti ta' Eżekuzzjoni (b'ġurisdizzjoni territorjali) li tkopri ż-żona fejn tinsab il-Qorti Ġenerali jew il-Qorti Ċivili Lokali fejn instemgħet l-azzjoni ta' kundanna, hija jkollha ġurisdizzjoni għall-eżekuzzjoni speċjali tal-manteniment.

Fir-rigward tal-eżekuzzjoni tas-sentenzi tal-qorti, anke jekk l-eżekuzzjoni ma sseħħ fil-qorti fejn ingħatat is-sentenza eżekuttiva, ir-rikors għall-eżekuzzjoni jiġi sottomess fil-proċedimenti dikjaratorji fejn ingħatat is-sentenza. F'dan il-każ, meta l-Qorti tal-Eżekuzzjoni għandha ġurisdizzjoni, il-qorti li tat is-sentenza tibgħat b'mod urġenti kopja tas-sentenza, ir-rikors li ta lok għall-eżekuzzjoni u d-dokumenti ta' akkumpanjament lill-Qorti ta' Eżekuzzjoni.

L-istess regola tapplika f'każijiet fejn m'hemmx Qorti ta' Eżekuzzjoni u l-Qorti Ċivili Lokali jew Qorti b' Ġurisdizzjoni Ġenerali għandha ġurisdizzjoni fir-rigward ta' proċedimenti ta' eżekuzzjoni.

Jekk il-proċedimenti li fi h għe stabbilit il-manteniment ma nstemgħux quddiem qorti iżda quddiem ir-Registru Ċivili, il-ġurisdizzjoni territorjali għall-eżekuzzjoni speċjali tal-manteniment hija regolata mill-prinċipji li ġejjin:

L-eżekuzzjoni trid titressaq quddiem il-qorti fejn huwa residenti id-debitur tal-manteniment; il-kreditur tal-manteniment jista' madankollu jagħzel il-qorti fejn irid jiġi sodisfatt l-obbligu jekk huwa residenti fiż-żona metropolitana ta' Lisbona jew Porto u d-debitur tal-manteniment jgħix fl-istess zona metropolitana; meta l-eżekuzzjoni jenħteġ li titwettagħ fiż-żona fejn jgħix id-debitur tal-manteniment, li mhux residenti fil-Portugall iżda għandu xi assi hemmhekk, għandha ġurisdizzjoni il-qorti tal-post fejn jinsabu l-assi.

Fir-rigward tal-ġurisdizzjoni sustantiva għall-eżekuzzjoni tal-manteniment ibbażata fuq id-deċiżjoni tar-Registatur, japplikaw ir-regoli li ġejjin:

Il- Qorti Distrettwali, il-Qorti tal-Familja u tal-Minorenni għandha ġurisdizzjoni biex tkejji u tiddeċiedi dwar proċedimenti ta' eżekuzzjoni tal-manteniment bejn il-konjuġi u l-eks konjuġi, għat-ffal u għat-ffal adulti u emancipati. Billi f'dan il-każ, madankollu, l-azzjoni dikjaratorja rispettiva ma nstemgħetx fil-Qorti tal-Familja u tal-Minorenni, iżda mir-Registru Ċivili, il-qorti jistgħu jirrikonossu l-ġurisdizzjoni tal-Qorti Distrettwali, il-Qorti ta' Eżekuzzjoni

Jekk ma hemmx Qorti ta' Eżekuzzjoni, għandha ġurisdizzjoni l-Istanza Ċivili Lokali jew il-Qorti ta' Ġurisdizzjoni Ġenerali għall-eżekuzzjoni speċjali tal-manteniment.

Nota:

Ir-regoli msemmija hawn fuq dwar il-ġurisdizzjoni huma soġġetti għal tibdil fl-interpretazzjoni tal-qorti nazzjonali.

6 Bħala applikant, neħtieġ intermedjarju biex inressaq il-każ quddiem il-qorti (pereżempju avukat, awtorità ċentrali jew lokali, eċċ.)? Jekk le, liema proċeduri japplikaw?

Bħala regola ġenerali, m'hemmx bżonn ta' avukat għall-proċedimenti ta' manteniment tat-ffal, ħlief fl-istadju ta' appell. Ir-rikorrenti adulti jew emancipati (pereżempju t-tutor tat-ffal) jistgħu jidheru għalihom infushom quddiem il-qorti meta l-proċedimenti jinstemgħu quddiem il-Qorti tal-Prim Istanza. Madankollu, l-minuri għandu jkollu avukat meta l-interessi tiegħu u tal-ġenituri tiegħu, tar-rappreżentant legali jew tal-persuna li għandha l-kustodja *de facto* tiegħu ma jaqblux, u anke meta l-minuri li huwa matur biżżejjed jittlob avukat lill-qorti.

Għal proċedimenti ta' manteniment, japplikaw il-prinċipji ġenerali indikati hawn taħt.

Għandu jittqabbd avukat: f'dawk il-każijiet fil-ġurisdizzjoni tal-qorti li għandhom limitu, fejn huwa ammissibbli appell ordinarju; f'każijiet fejn l-appell huwa dejjem ammissibbli, irrispettivament mill-valur; għal appelli u kawżi miftuħa quddiem il-qorti superjuri.

Attwalment, fl-2019, l-appell ordinarju huwa ammissibbli biss meta l-valur tal-kawża jaqbeż il-limitu tal-qorti li quddiemha tressaq l-appell u d-deċiżjonijiet kontestati mhumiex favur l-appellant b'ammont li wkoll jaqbeż nofs il-limitu ta' din il-qorti. F'każ ta' dubju dwar il-valur tat-telfa, jitqies biss il-valur tal-kawża. Dan il-prinċipju legali għandu diversi eċċezzjonijiet hemmhekk u f'dispożizzjonijiet legali speċifiċi oħra. Fl-2019, meta kienet qed tiġi eżaminata mill-gdid din l-iskeda informattiva, f'materji ċivili, il-limitu tal-qorti huwa kif ġej: Qorti tal-Appell (*Tribunal da Relação*) – EUR 30 000,00; Qorti tal-Prim Istanza (*Tribunal de Primeira Instância*) – EUR 5 000,00.

Għalkemm huwa meħtieġ avukat, avukati apprendisti, solicitors u l-partijiet infushom jistgħu jipprezentaw rikors li ma jqajjimx punti ta' liġi.

7 Irrid inħallas xi miżati biex inressaq il-każ quddiem il-qorti? Jekk iva, kemm jistgħu jittilgħu? Jekk ma jkollix biżżejjed mezz finanzjarji, nista' ningħata għajjnuna legali li tkopri l-ispejjeż tal-proċedura?

It-twegiba għal din il-mistoqsija tvarja skont jekk il-proċedura biex jiġi stabbilit il-manteniment għet mismugħa fil-qorti jew quddiem Registru Ċivili u skont jekk il-partijiet għandhom għajjnuna legali jew le. L-ispejjeż għandhom jithallsu l-qorti. It-tariffi jithallsu fl-Uffiċju tar-Registru Ċivili.

L-ispejjeż f'każijiet fil-ġurisdizzjoni tal-qorti

Eżenzjonijiet

Il-minuri huma eżenti mill-ispejjeż meta jkunu rappreżentati minn Prosekutur Pubbliku jew minn avukat imqabbd mill-qorti f'kawżi mismugħa mill-qorti u huma eżenti mit-tariffi għal kawżi li jsiru quddiem l-Uffiċju tar-Registru Ċivili.

Il-minuri jew ir-rappreżentanti legali tagħhom huma eżenti mill-ispejjeż fl-appell ukoll minn deċiżjonijiet marbuta mar-rikors għal, emendi fi jew it-terminazzjoni tal-manteniment, mogħti fi proċedimenti quddiem il-qorti tal-minorenni. Il-proċedimenti quddiem il-qorti tal-minorenni li matulhom jiġi stabbilit il-manteniment normalment huma proċedimenti għall-manteniment tat-ffal u l-proċedimenti dwar ir-responsabbiltà tal-ġenituri. Dawn huma każijiet speċjali u mhux kontenzjużi.

Il-partijiet fil-proċedimenti quddiem il-qorti tal-minorenni huma eżenti mill-ħlas bil-quddiem tat-tariffi tal-qorti, inkluż dawk il-proċedimenti li fi h għe stabbilit il-manteniment. F'dawn il-każijiet, minflok isir il-ħlas bil-quddiem tat-tariffa tal-qorti, il-parti tiġi mitluba tħallas it-tariffa tal-qorti fi żmien 10 jiem minn meta tingħata s-sentenza fil-proċedimenti prinċipali. Dan jgħodd ukoll anke jekk is-sentenza ma tkunx għadha għaddiet in ġudikat.

Minbarra l-każijiet imsemmija hawn fuq, l-ispejjeż normalment irid jithallsu. L-unika eċċezzjoni hija meta l-parti tibbenefika mill-għajjnuna legali u/jew jekk japplika l-Kapitolu V tar-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 4/2009 tat-18 ta' Diċembru, li se jiġi msemmi iktar l-isfel, għall-proċedimenti kkonċernati.

L-ispejjeż

Minbarra l-eċċezzjonijiet li għadna kif semmejna, trid tiffallas tariffa tal-qorti inizjali sabiex tinfetaħ il-kawża għall-manteniment. It-tariffa tal-qorti inizjali tikkorrispondi għal hlas bil-quddiem fuq l-ispejjeż finali.

L-ispejjeż jinkludu t-tariffa tal-qorti, l-imposti u l-ispejjeż tal-partijiet.

It-tariffi tal-qorti

Sabiex wieħed jiddetermina l-ammont tat-tariffi tal-qorti dovuti, huwa essenzjali li wieħed ikun jaf il-valur tal-kawża, għaliex it-tariffa tal-qorti tiġi kkalkulata abbażi ta' dan l-ammont, skont waħda mit-tabelli annessi mar-Regolament dwar l-Ispejjeż Proċedurali.

Għall-iskopijiet tal-applikazzjoni ta' dawn it-tabelli:

il-valur tal-proċedimenti għall-manteniment definittiv huwa ugwali għal hames darbiet l-annwalità mitluba fir-rikors, jiġifieri il-valur ta' dawn il-proċedimenti jikkorrispondi għall-pagament mensili mitlub immultiplikat b'sittin;

il-valur tal-proċedimenti għal manteniment proviżorju kawtelatorju jikkorrispondi għall-pagament mensili mitlub immultiplikat bi tnaqx;

il-valur ta' proċedimenti ta' divorzju u proċedimenti sabiex tiġi regolata r-responsabbiltà tal-ġenituri, li għandha x'taqsam ma interessi oħra intanġibbli apparti l-manteniment, huwa tal-inqas il-valur massimu tal-qorti tal-appell u ċenteżmu (fl-2019: EUR 30 000,01).

Tabella I – A tar-Regolamenti dwar l-Ispejjeż Proċedurali tapplika fil-każijiet li ġejjin: każijiet ta' manteniment definittiv għall-adulti jew tfal adulti jew emancipati li jsewgu l-forma komuni; Proċeduri speċjali (divorzju jew qorti tal-minorenni) fejn jiġi stabbilit il-manteniment, fejn applikabbli, għall-konjuġi, tfal minuri jew tfal adulti jew emancipati. It-tariffa tal-qorti dovuta hija espressa f'UC (unità tal-kont).

Fl-2019 (meta kienet qed titfhejja din l-iskeda informattiva) il-valur ta' 1 UC kien ta' EUR 102,00. Dan il-valur normalment jiġi aġġornat kull sena u għalhekk huwa meħtieġ biex wieħed jikkonsulta l-leġiżlazzjoni nazzjonali aġġornata. Fl-2019, il-valur tat-tariffa tal-qorti dovuta, skont it-Tabella I-A tar-Regolamenti dwar l-Ispejjeż Proċedurali, huwa kif ġej, skont il-valur tal-kawża:

Sa EUR 2 000,00 – 1 UC

Minn EUR 2 000,01 sa EUR 8 000,00 – 2 UC

Minn EUR 8 000,01 sa EUR 16 000,00 – 3 UC

Minn EUR 16 000,00 sa EUR 24 000,01 – 4 UC

Minn EUR 24 000,01 sa EUR 30 000,00 – 5 UC

Minn EUR 30 000,01 sa EUR 40 000,00 – 6 UC

Minn EUR 40 000,01 sa EUR 60 000,00 – 7 UC

Minn EUR 60 000,01 sa EUR 80 000,00 – 8 UC

Minn EUR 80 000,01 sa EUR 100 000,00 – 9 UC

Minn EUR 100 000,01 sa EUR 150 000,00 – 10 UC

Minn EUR 150 000,01 sa EUR 200 000,00 – 12 UC

Minn EUR 200 000,01 sa EUR 250 000,00 – 14 UC

Minn EUR 250 000,01 sa EUR 275 000,00 – 16 UC.

Il-fuq minn EUR 275 000,00, il-valur tat-tariffa tal-qorti jiżdied bi 3 UC għal kull EUR 25 000,00 jew parti minnha.

Fil-każ ta' proċedimenti kawtelatorji biex jiġi stabbilit manteniment proviżorju, is-seduti ta' smiġħ ta' qabel l-eżekuzzjoni sabiex jiġi rkuprat manteniment tat-tfal, u l-eżekuzzjoni tal-manteniment speċjali, tapplika t-Tabella II - A, kif annessa mar-Regolamenti dwar l-Ispejjeż Proċedurali. Il-valuri li ġejjin jistgħu jittieħdu bħala eżempju (2019):

Il-valur tat-tariffa tal-qorti dovuta fi proċedimenti kawtelatorji biex jiġi stabbilit manteniment proviżorju, skont il-valur, huwa kif ġej:

sa EUR 300 000,00 – 3 UC;

valur ugwali għal jew ikbar minn EUR 300 000,01 – 8 UC;

jekk il-miżuri kawtelatorji huma estremament kumplessi - 9 sa 20 UC.

Il-valur tat-tariffa tal-qorti pagabbli f'seduti ta' smiġħ ta' qabel l-eżekuzzjoni sabiex jiġi rkuprat manteniment tat-tfal ivarja minn 0,5 sa 5 UC.

Il-valur tat-tariffa tal-qorti pagabbli għal proċedimenti speċjali għall-manteniment huwa kif ġej:

(F'każ ta' miżuri ta' eżekuzzjoni li jitwettqu minn bailiff)

sa EUR 30 000,00 – 2 UC;

valur ugwali għal jew ikbar minn EUR 30 000,01 - 4 UC;

(F'każ ta' proċedimenti ta' eżekuzzjoni mwettqa minn sollicitor tal-eżekuzzjoni)

sa EUR 30 000,00 – 0,25 UC;

valur ugwali għal jew ikbar minn EUR 30 000,01 - 0,5 UC;

Fil-każijiet li għadna kif semmejna fejn it-tariffa tal-qorti tvarja, il-parti inizjalment tħallas l-ammont minimu u tħallas l-ammont pendenti biss fl-aħħar, fejn japplika.

F'kawża dikjaratorja fejn jiġi stabbilit il-manteniment, is-sentenza finali tal-qorti trid tiddeċiedi dwar l-ispejjeż. Jekk il-proċedimenti jkunu suċċess parzjalment, l-ispejjeż jitħallsu miż-żewġ partijiet f'proporzjon għat-telfa rispettiva tagħhom. Jekk waħda mill-partijiet tiffall il-kawża kompletament, hija tiġi ordnata tħallas l-ispejjeż kollha. F'każ ta' ftehim approvat mill-qorti bejn il-partijiet, bħala regola ġenerali l-ispejjeż jitħallsu mit-tnejn f'proporzjoni indaqs.

F'każ ta' eżekuzzjoni speċjali tal-manteniment, l-ispejjeż jitħallsu mill-profitt tal-propjetà maqbuda.

Imposti

Japplikaw ir-regoli ġejjin għall-imposti:

Fir-rigward tal-ispejjeż u l-imposti ġejjin mill-investigazzjonijiet (hlas lill-esperti, rapporti, eċċ), ir-regola hija li kull parti tħallas l-ispejjeż u l-imposti li tat lok għalihom.

Jekk jintwera li l-investigazzjoni hija manifestament inutili jew dilatorja, il-parti li talbet għaliha tħallas l-imposti rispettivi irrispettivament mill-iskadenza jew mid-deċiżjoni dwar l-ispejjeż.

Meta l-partijiet kollha għandhom interess fl-investigazzjonijiet jew fin-nefqa, meta t-tnejn li huma jiggwadanjaw vantaġġ indaqs, jew meta mhux possibbli li jiġi determinat min hi l-parti interessata, l-imposti jitħallsu mill-partijiet b'sehem indaqs.

L-ispejjeż tal-partijiet

Fir-rigward tal-ispejjeż tal-partijiet, ir-regola hija kif ġej: L-ispejjeż tal-parti li tirbaħ il-kawża jitħallsu mill-parti t-telliefa fuq skala skont il-proporzjon tat-telfa.

L-ispejjeż tal-partijiet jinkludu t-tariffi tal-qorti mhallsa bil-quddiem, l-ispejjeż verament imġarrba mill-parti, it-tariffi mhallsa lill-aġent ta' eżekuzzjoni u n-nefqa tagħhom, it-tariffi mhallsa lir-rappreżentant legali u n-nefqa tagħhom.

Kont tal-ispejjeż

Hlief għall-każijiet imsemmija hawn qabel, fejn il-partijiet huma eżenti mill-ħlas bil-quddiem tat-tariffi tal-qorti, fil-prinċipju, l-iskrivani tal-qorti jipprepara l-kont tal-ispejjeż biss wara li s-sentenza tkun għaddiet in għudikat u ma jkun jista' jsir l-ebda appell minnha, u skont is-sentenza rispettiva. Il-partijiet jiġu nnotifikati bil-kont.

Jekk ma jkunx hemm appelli jew talbiet dwar il-kont jew jekk ikunu ġew riżolti, dan jagħti lok għall-ħlas ta' dak dovut mill-parti t-telliefa u/jew ir-rimborż tal-parti r-rebbieħa għall-ammont imħallas bil-quddiem.

L-ispejjeż tal-partijiet jiġihallu direttament mill-parti t-telliefa lill-parti r-rebbieħa. Jekk il-parti t-telliefa jkollha l-għajjuna legali, il-ħlas tas-somom konċernati lill-parti r-rebbieħa jsir mill-Istat (fl-2019, meta kienet qed tiġi eżaminat din l-iskeda informattiva, il-ħlas isir mill-Istitut tal-Ġestjoni Finanzjarja u l-Infrastruttura għall-Ġustizzja (*Instituto de Gestão Financeira e Equipamentos da Justiça IP*)).

L-għajjuna legali f'każijiet fil-ġurisdizzjoni tal-qrati

Jekk ir-rikorrent ma għandux biex iħallas għall-proċedimenti, huwa jista' jittlob l-għajjuna legali. Skont il-leġiżlazzjoni nazzjonali, l-għajjuna legali tingħata biss lil persuni fiżiċi jew lill-persuni ġuridiċi bi skop mhux għal qligħ.

L-għajjuna legali lill-individwi tingħata f'diversi forom: pariri legali; eżenzjoni mit-tariffi u l-imposti tal-qorti; pagament bin-nifs tat-tariffi u tal-imposti tal-qrati; ħatra u ħlas tat-tariffi tar-rappreżentanza legali; ħatra u ħlas bin-nifs tat-tariffi tar-rappreżentanza legali; assenjazżjoni ta' agent għall-eżekuzzjoni.

Is-sistema Portugiża tal-għajjuna legali, fit-termini kollha stabbiliti hemmhekk, tapplika għall-qrati kollha u għal kull tip ta' proċedimenti.

Ir-rikorsi għall-għajjuna legali għandhom jiġu assenjati permezz ta' formola. Dawn għandhom jiġu pprezentati personalment jew mibgħuta bil-posta lil kwalunkwe centru għas-servizz tal-konsumatur tal-Istitut tas-Sigurtà Soċjali IP (*Instituto da Segurança Social IP*) Il-formoli u l-istruzzjonijiet dwar kif jimtlew jingħataw minn dik l-entità. Il-perjodu ġenerali għar-rispons huwa ta' 30 ġurnata.

Meta jiġtaħ kawża, ir-rikorrent għandu jehmeż mar-rikors promotur provi dokumentarji ta' ħlas minn qabel tat-tariffa tal-qorti dovuta jew tal-għoti tal-għajjuna legali f'termini ta' eżenzjoni mill-ħlas bil-quddiem tat-tariffa msemmija hawn qabel. Meta l-għajjuna legali tingħata fil-forma ta' pagament bin-nifs tat-tariffi tal-qorti, il-prova tal-ħlas trid tiġi mehmuża flimkien mal-pagament tal-ammont pendenti.

It-tariffi għal każijiet fil-ġurisdizzjoni tal-Uffiċju tar-Registru Ċivili

Ill-minuri huma eżenti mit-tariffi meta jkunu rappreżentati minn Prosekutur Pubbliku jew minn avukat imqabba mill-qorti f'kawżi mismugħa quddiem l-Uffiċju tar-Registru Ċivili.

It-tariffi dovuti għal każijiet fil-ġurisdizzjoni tal-Uffiċċji tar-Registri Ċivili qiegħdin imnizzla fir-Regolamenti dwar it-Tariffi għall-Uffiċċji tar-Registru u tan-Nutara.

Pereżempju, it-tariffi għall-2019 (li jistgħu jiġu kkonsultati hawnhekk: <http://www.im.mj.pt/sections/irm/legislacao/docs-legislacao/regulamento-emolumentar/>) li

jridu jiġihallu għal kawżi fil-ġurisdizzjoni tal-Uffiċċji tar-Registri Ċivili huma kif ġej:

proċedimenti ta' divorzju jew separazzjoni legali bonarja (mingħajr deċiżjoni dwar il-propjetà) inkluż deċiżjonijiet li japprovaw ftehimiet rigward il-manteniment bejn il-konjuġi jew għat-tfal minuri - EUR 280;

proċess ta' għoti ta' manteniment għall-adulti jew tfal emancipati - EUR 120;

proċess għall-emendi fil-ftehimiet ta' manteniment - EUR 100.

Dawn is-somom huma validi għall-2019, iż-żmien meta giet aġġornata din l-iskeda informattiva u huma soġġetti għal rieżami. Għalhekk wieħed għandu jikkonsulta l-leġiżlazzjoni nazzjonali fuq bażi ta' każ b'każ.

L-għajjuna legali għal każijiet fil-ġurisdizzjoni tal-Uffiċju tar-Registru Ċivili

L-għajjuna legali tapplika biss f'żewġ sitwazzjonijiet għal kawżi li jinstemgħu quddiem l-Uffiċċju tar-Registru Ċivili: ħatra u ħlas tat-tariffi tar-rappreżentanza legali; ħatra u ħlas bin-nifs tat-tariffi tar-rappreżentanza legali.

Barra minn hekk, fl-Uffiċċji tar-Registri Ċivili, ċertu atti huma bla ħlas għal rikorrenti individwali li jistgħu juri li ma għandhomx biżżejjed mezz.

L-insuffiċjenza fil-mezzi finanzjarji tista' tintwera bil-mezzi li ġejjin: dokument maħruġ mill-awtorità amministrattiva kompetenti; dikjarazzjoni maħruġa minn istituzzjoni pubblika għas-sigurtà soċjali fejn joqgħod l-individwu.

F'dawn il-każijiet, l-atti li ġejjin huma bla ħlas: atti mir-registru ċivili jew tan-nazzjonalità; proċessi u dikjarazzjonijiet marbuta ma dawn: dokumenti meħtieġa u proċeduri marbuta mal-forniment tagħhom; Ċertifikati meħtieġa għal kull għan.

L-istess regola tapplika għall-każijiet fil-ġurisdizzjoni tal-Uffiċċji tar-Registru Ċivili fejn jiġi stabbilit il-manteniment.

8 X'tip ta' manteniment x'aktarx tagħti l-qorti? Kif jiġi kkalkulat l-ammont tal-manteniment? Id-deċiżjoni tal-qorti tista' tiġi riveduta jekk jinbidlu l-għoli tal-ħajja jew iċ-ċirkustanzi familjari? Jekk iva, kif (pereżempju permezz ta' sistema tal-indiċjar awtomatiku)?

Bħal regola, il-manteniment jiġi stabbilit bħala pagamenti fi flus fix-xahar, hlief fejn ikun hemm ftehim jew dispożizzjoni legali li turi l-kontra jew hemm raġunijiet li jiġġustifikaw miżuri eċċezzjonali. Jekk, pereżempju, il-persuna li trid tħallas il-manteniment turi li ma tistax tħallsu bħala allowance iżda bid-dar u l-kumpanija tagħha, din il-ħlas jista' jiġi ordnat hekk eċċezjonalment.

Il-kalkoli tal-manteniment

Il-manteniment huwa proporzjonat għall-mezzi tad-debitur tal-manteniment u l-bżonnijiet tal-kreditur tal-manteniment. Fid-determinazzjoni tal-manteniment, tiġi eżaminata wkoll il-possibbiltà tal-kreditur li jmantni lilu nnifsu.

Il-bżonnijiet tal-kreditur tal-manteniment jiddependu mill-fatt jekk hux minuri, wild adult li qiegħed jissokta bit-taħriġ jew l-edukazzjoni tiegħu, jew sempliċement adult. Dawn diġà ssemmev fit-tweġiba għall-mistoqsija "X'ifissru l-kuncetti ta' "manteniment" u "obbligu ta' manteniment" f'termini prattici?"

Liem persuni għandhom iħallsu manteniment lil persuna oħra?"

F'dak li jikkonċerna l-mezzi tad-debitur tal-manteniment li jridu jiġu meqjusa, huwa mportanti li wieħed jinnota l-kriterji speċifiċi li jridu jtiqiesu, skont jekk il-manteniment huwiex għat-tfal jew għall-eks konjuġi.

Il-manteniment għat-tfal

L-obbligu tal-manteniment għat-tfal huma dover fundamentali tal-ġenituri tagħhom. Huwa bbażat direttament fuq l-Artikolu 36(5) tal-Kostituzzjoni tar-Repubblika Portugiża.

Il-manteniment għat-tfal għandu jkun proporzjonat għall-mezzi tad-debitur tal-manteniment.

Skont il-prinċipju mill-ġurisprudenza tal-Qorti Suprema tal-Ġustizzja Portugiża (*Supremo Tribunal de Justiça*), sabiex jiġi kkalkulat l-ammont ta' manteniment għat-tfal, il-qorti trid tqis mhux biss l-ammont tad-dħul li attwalment jaqla' d-debitur, iżda wkoll, b'mod komprensiv u globali, l-istatus soċjali tiegħu, il-kapaċità għax-xogħol, id-dmir li jistinka b'mod attiv għal professjoni li biha jkun jista' jissodisfa dan id-dmir, u l-firxa tal-assi kollha li għandu.

Il-manteniment għall-eks konjuġi

Fid-determinazzjoni tal-ammont ta' manteniment dovut lill-eks konjuġi, il-qorti trid tqis kemm dam iż-żwieġ, il-kontribuzzjoni li saret lejn il-finanzi tal-familja, l-età u l-istat ta' saħħa tal-konjuġi, il-kwalifiki professjonali tagħhom u l-possibilitajiet ta' impjieg, iż-żmien li ddedikaw biex irabbu t-tfal komuni tagħhom, il-qligħ u d-dħul tagħhom, iż-żwieġ mill-ġdid jew koabitazzjoni u, b'mod ġenerali, iċ-ċirkostanzi kollha li jaffettwaw il-bżonnijiet tal-konjuġi li qiegħed jircievi l-manteniment u l-possibilitajiet tad-debitur tal-manteniment.

Skont il-maġġor parti tal-ġurisprudenza nazzjonali, il-konjuġi li huwa l-kreditur tal-manteniment ma għandux dritt jittlob li jinżamm il-livell ta' għajjien li kien igawdi minnu matul iż-żwieġ.

Meta jsir dovut il-manteniment

Il-manteniment stabbilit b'deċiżjoni ġudizzjarja huwa dovut mid-data li fiha titressaq il-kawża. Il-manteniment maqbul bejn il-partijiet u approvat b'deċiżjoni tal-qorti jew tar-Registatur huwa dovut mid-data li fiha d-debitur jinstab inadempjenti. Id-debitur jitqies inadempjenti fid-data stabbilita għall-manteniment jew, fin-nuqqas, meta jintalab iħallas. Mingħajr preġudizzju għall-kazijiet msemmija qabel, il-liġi Portugiża ma tipprovdi għad-determinazzjoni ta' manteniment retroattiv.

Emendi għall-manteniment li għie stabbilit

Jekk ikun bidla fiċ-ċirkostanzi wara li jkun għie stabbilit il-manteniment, dan jista' jiġi emendat jew terminat.

Jekk ma hemmx eżekuzzjoni speċjali għall-manteniment, ir-rikors biex jiġi emendat jew terminat jittressaq flimkien mal-azzjoni ta' kundanna. Jekk hemm pendenti eżekuzzjoni speċjali għall-manteniment, ir-rikors biex jiġi emendat jew terminat jingħaqad mal-proċedura għall-eżekuzzjoni.

Id-debitur tal-manteniment jista' jitlob li jtnaqqas jew jintemm il-manteniment jekk, pereżempju, hemm tnaqqis fil-mezzi finanzjarji tiegħu, titjib f'dawk tal-kreditur tal-manteniment, il-kreditur tal-manteniment jsir adult jew jista' jikkontribwixxi għall-manteniment tiegħu stess.

Il-kreditur tal-manteniment jista' jitlob li jiżdied il-manteniment jekk, pereżempju, tmur għall-aġar is-sitwazzjoni ekonomika tiegħu, jinbidlu ċ-ċirkostanzi tal-familja, jiżdiedu l-bżonnijiet, il-kost tal-ħajja jiżdied u din iż-żieda tista' u għandha tiġi appoġġjata mid-debitur tal-manteniment (għaliex, pereżempju, is-salarju tiegħu wkoll żdied).

Aġġornat awtomatiku

Sabiex wieħed il-ħaqq mal-għoli tal-ħajja li jiżdied, id-deċiżjoni li tistabilixxi l-manteniment tista' tipprovi li l-ammont determinat għandu jiġi aġġornat awtomatikament b'mod regolari (normalment kull sena).

Dan l-aġġornament jista' jkun ibbażat fuq iż-żieda fir-rata tal-inflazzjoni ppubblikata kull sena mill-Istitut Nazzjonali tal-Istatistika (*Instituto Nacional de Estatística*) jew b'żieda ta' certa rata tal-imgħax indikata mill-qorti. Tista' tikkonsisti wkoll, madankollu, f'żieda annwali fissa ta' certu ammont kif stipulat fid-deċiżjoni.

L-imħallef huwa responsabbli għad-determinazzjoni ta' dan l-aġġornament awtomatiku u biex jagħżel il-mezzi xierqa biex tintlaħaq, skont id-diskrezzjoni tiegħu. L-aġġornament awtomatiku jista' jiġi determinat ukoll permezz ta' ftehim approvat bejn il-partijiet.

Il-manteniment proviżorju

Minbarra l-manteniment definittiv, jista' jingħata wkoll manteniment proviżorju.

Jekk ma jkunx għadu ngħata manteniment definittiv, il-qorti tista', fuq talba tal-kreditur tal-manteniment jew *ex officio*, jekk dan tal-aħħar huwa minuri, tordna manteniment proviżorju li jiġi determinat fid-diskrezzjoni tagħha. Il-manteniment proviżorju qatt ma jiġi rifjutat. Dan huwa dovut waqt li huma pendenti l-proċedimenti prinċipali li se jiddeterminaw il-manteniment definittiv. Il-manteniment definittiv huwa dovut malli jiġi stabbilit.

F'każ li huma pendenti proċedimenti kontenzjużi ta' divorzju, l-imħallef jista' jordna manteniment proviżorju għal wieħed mill-konjuġi jew għat-tfal waqt li għadhom pendenti l-proċedimenti. Waqt li huma pendenti proċedimenti għar-regolament tar-responsabbiltà tal-ġenituri, l-imħallef jista' jordna manteniment proviżorju għat-tfal minuri. Fil-każijiet imsemmija hawn fuq, il-manteniment proviżorju jista' jiġi stabbilit waqt seduta ta' smiġħ matul il-proċess innifsu.

Alternattivament, il-manteniment proviżorju jista' jiġi stabbilit fi proċedimenti kawtelatorji li jingħaqdu mal-proċedimenti prinċipali li fihom se jiġi determinat il-manteniment definittiv.

9 Kif jiħallas il-manteniment u lil min?

Il-manteniment jiħallas skont it-termini u lill-persuna indikata fid-deċiżjoni tal-qorti jew fil-ftehim tal-partijiet approvat mill-qorti.

Bħala regola, jekk il-benefiċjarji huwa adult li mhux soġġett għal inkapaċità, jew minuri emancipat, il-manteniment jiħallas lilu direttament.

Jekk huwa adult b'inkapaċità, il-manteniment jiħallas lill-persuna li għandha l-obbligu legali li teżerċita d-drittijiet finanzjarji tagħha f'isimha (kuratur, trustee jew amministratur ġudizzjarju tal-propjetà); anke istituzzjoni tista' tirċievi l-manteniment.

Jekk il-benefiċjarju huwa minuri, il-manteniment jiħallas lill-persuna li għandha l-kustodja, li tista' tkun waħda mill-ġenituri, membru ieħor tal-familja, parti terza (familja li tagħmel il-fostering) jew id-direttur ta' istituzzjoni fejn tqiegħed il-minuri.

Il-liġi ma timponix metodi fissi ta' pagament u l-partijiet jistgħu jaqblu dwar kif għandu jsir il-pagament. Jekk ma jkunx hemm qbil, il-qorti jiddeciedu dwar l-iktar metodu Prattiku u kost effettiv għall-persuna li qed tħallas jew li qed tirċievi l-manteniment.

Ġeneralment, il-pagament fix-xahar tal-manteniment jiħallas fi flus kontanti u jrid jasal għand il-kreditur fil-bidu tax-xahar kkonċernat.

Il-ħin u l-post tal-ħlas jiġi determinat fil-ftehim jew id-deċiżjoni li tiddetermina l-manteniment. Jekk dawn ma ngħatawx, japplikaw ir-regoli standard tal-Kodiċi Ċivili. Dawn ir-regoli jipprovdu li, fil-prinċipju, fin-nuqqas ta' stipulazzjoni:

il-manteniment li jiħallas fi flus kontanti għandu jiħallas fejn jgħix il-kreditur meta jkun dovut il-ħlas;

Billi l-pagamenti jikkorrispondu għax-xhur tal-kalendarju Gregorjan, il-kreditur jista' jitlob il-pagament f'kull ħin mill-ewwel ġurnata tax-xahar ikkonċernat.

L-aktar metodi komuni huma trasferiment bil-bank, depożitu f'kont miftuħ il-bank, il-konsenja ta' ordni postali jew ċekk, jew il-konsenja personali ta' flus kontanti.

10 Jekk il persuna kkonċernata (id-debitur) ma tħallasx volontarjament, x'azzjoni tista' tittiehed biex tkun imġiegħla tħallas?

F'każ li d-debitur tal-manteniment ma jħallasx, il-kreditur tal-manteniment jista' jitlob miżuri ta' eżekuzzjoni ċivili u kriminali.

Miżuri ta' eżekuzzjoni ċivili

Is-seduta ta' qabel l-eżekuzzjoni

F'każ ta' manteniment tat-tfal, determinat fil-proċedimenti ta' eżekuzzjoni tal-manteniment jew il-proċedimenti għar-regolazzjoni tar-responsabbiltà tal-ġenituri, skont il-liġi tista' ssir seduta ta' qabel l-eżekuzzjoni għall-kreditur tal-manteniment.

Il-benefiċjarju tal-manteniment tat-tfal jista' jitlob seduta ta' qabel l-eżekuzzjoni kif stabbilit fl-Artikolu 48 tar-Regim Ġenerali tal-Proċedura għall-Kustodja Ċivili (*Regime Geral do Processo Tutelar Cível*), jekk jiġu sodisfatti l-kundizzjonijiet li ġejjin: in-nuqqas ta' ħlas jew dewmien fil-ħlas tal-manteniment; id-debitur tal-manteniment jirċievi dħul regolari minn impjeg, pensjoni, sussidji, commissions, perċentwali, tariffi, bonuses, kontribuzzjonijiet jew dħul simili.

Ir-rikors jingħaqad mal-proċedimenti biex jiġi regolat l-eżerċizzju tar-responsabbiltà tal-ġenituri jew il-proċedimenti għall-manteniment tat-tfal, lu jinstemgħu quddiem il-qorti. Id-debitur tal-manteniment jiġi notifikat biex iħallas il-manteniment fi żmien 10 ijiem mid-data li fiha jsir pagabbli. Jekk id-debitur tal-manteniment jonqos milli jehmeż provi dokumentarji tal-pagament, il-pagamenti tal-manteniment jiġu mnaqqsa fuq bażi mensili mill-paga, salarju, pensjoni, sussidji jew dħul ieħor li jirċievi. Għal dan il-għan, il-korpi responsabbli għall-pagament jiġu notifikati biex jipproċessaw it-tnaqqis fix-xahar u jiddepożitawhom direttament fil-kont tal-bank tal-kreditur tal-manteniment. L-ammonti mnaqqsa jkopru wkoll il-pagamenti ta' manteniment li jsiru dovuti.

Kif jiġu notifikati, il-persuni jew l-entitajiet kollha li huma responsabbli għall-ipproċessar jew il-ħlas tad-dħul imsemmi jidhru fl-irwol ta' depożitarji approvati tal-ammonti mnaqqsa bħala manteniment. B'riżultat t'hekk, jekk jonqsu milli jnaqqsu l-ammont hekk maqbul, issir eżekuzzjoni kontribom bħala parti mill-proċedimenti li jkunu għaddejnin.

L-ammonti mnaqqsa ma jkoprox il-manteniment li jkun laħaq sar dovut qabel in-notifika lid-debitur biex iħallas. Madankollu, il-pagamenti tal-manteniment li jsiru dovuti huma koperti. Sabiex jiġi rkuprat il-manteniment li sar dovut qabel in-notifika stabbilita f'din is-seduta, il-kreditur tal-manutenzjoni irid jiftaħ proċedimenti ta' eżekuzzjoni. B'hekk, meta jsir dovut il-manteniment tat-tfal, m'hemmx ostakolu għal min jislef mill-i jftaħ fl-istess ħin kemm seduti ta' qabel l-eżekuzzjoni (għall-ammonti ta' pagamenti dovuti) u eżekuzzjoni speċjali tal-manteniment (għall-pagamenti ta' ammonti dovuti).

Mhux meħtieġa seduta ta' qabel l-eżekuzzjoni qabel wieħed jagħżel li jmur għall-eżekuzzjoni. Hija biss alternattiva għall-eżekuzzjoni. Il-kontestazzjoni mhix permessa, iżda min-naħa l-oħra, il-kreditur tal-manteniment għandu mezzi iktar limitati disponibbli għalih milli fl-eżekuzzjoni, għaliex il-kreditur tal-manteniment jista' jittlob biss tnaqqis mis-salarju, paga, pensjoni, sussidji jew dħul perjodiku simili ieħor (ma jistax jittlob il-qbid ta' propretà, depożiti jew drittijiet ta' kreditu).

Jekk il-manteniment huwa dak għat-tfal, il-kreditur tal-manteniment jista', alternattivament, jiftaħ biss proċedimenti speċjali għall-manteniment, kif stabbilit fil-Kodiċi ta' Proċedura Ċivili. B'hekk, b'miżura waħda, jista' jirkupra l-ammont totali li huwa dovut jew li daqt irid jithallas. Matul il-proċedimenti ta' eżekuzzjoni, il-kreditur jista' jmur għal mezzi aktar usa' ta' eżekuzzjoni bħall-qbid u pleġġ fuq id-dħul. Il-proċess involut f'dawn il-proċedimenti huwa spjegat iktar l-isfel.

Is-seduta minħabba inadempjenza

Fil-każ ta' manteniment tat-tfal stabbilit fi proċedimenti dwar ir-responsabbiltà tal-ġenituri, skont il-liġi tista' ssir ukoll seduta minħabba inadempjenza għall-kreditur tal-manteniment skont l-Artikolu 41 tar-Regim Ġenerali tal-Proċedura għall-Kustodja Ċivili.

Alternattivament, il-kreditur jista' jittlob għas-smiġħ previst fl-Artikolu 48 tar-Regoli Ġenerali tal-Proċedura Ċivili. Dan is-smiġħ għandu bħala fini li l-kreditur jittlob lill-qorti tordna l-passi neċessarji biex tiġi infurzata l-konformità u biex jiġi kkundannat lil min ikun naqas li jħallas multa. Bit-talba sabiex jingħaqdu l-proċedimenti, il-qorti tħarrek lill-ġenituri biex jidhru għal laqgħa jew tinnotifika lill-konvenut biex jittlob kif xieraq fi żmien ħames ijiem.

Il-ġenituri jistgħu jaqblu dwar l-emendi fir-regim stabbilit. Jekk ma jaqblux, l-imħallef jiddeċiedi b'mod proviżorju fuq it-talba u jirreferi lill-partijiet għall-medjazzjoni jew għal seduta ta' smiġħ teknika u speċjalizzata. Jekk jibqgħu jkun impossibbli li jintlaħaq ftehim, il-ġenituri jiġu nnotifikati sabiex jipprezentaw it-talbiet tagħhom. Dan jiġi segwit mit-trattazzjoni, il-proċess u s-sentenza.

L-eżekuzzjoni speċjali tal-manteniment

Fi kwalunkwe każ fejn hemm dewmien fil-ħlas tal-manteniment, il-kreditur tal-manteniment jista' jiftaħ proċedimenti ta' eżekuzzjoni speċjali għall-manteniment skont il-Kodiċi ta' Proċedura Ċivili. Din ir-regola tapplika kemm jekk il-manteniment huwa dovut lit-tfal jew adulti, u kemm jekk il-manteniment huwa definitiv jew proviżorju.

Matul l-eżekuzzjoni speċjali tal-manteniment, il-petizzjonant jista' jittlob: li jingħata proporzjon tal-ammonti, salarji jew pensjonijiet li tirċievi l-parti l-oħra; jew pleġġ fuq id-dħul li jappartjeni lid-debitur tal-manteniment.

Din l-aġġudikazzjoni jew pleġġ jseħħu indipendentement mill-qbid u huma intiżi biex ikopru l-pagament tal-ammonti dovuti u dawk li daqt isiru dovuti.

Meta l-petizzjonant jittlob li jingħata ammont, salarju jew pensjoni, il-korp responsabbli għall-ħlas tagħhom jew għall-ipproċessar tal-pagi rispettivi jiġi nnotifikat li għandu jħallas dik il-parti maqbuda direttament lill-petizzjonant. L-ammont maqbud għandu jkun depożitat kull xahar fil-kont tal-bank tal-petizzjonant, li għandu jindika n-numru rispettiv fir-rikors promotur.

Jekk il-petizzjonant jittlob pleġġ fuq id-dħul, huwa għandu jindika l-propretà li għaliha japplika u l-aġent ta' eżekuzzjoni jordna illi l-propretà meqjusa bħala biżżejjed biex tkopri l-bżonnijiet tal-manteniment dovut u li se jsir dovut ssir soġġetta għal pleġġ. Għal dan il-għan jista' jinstema' l-konvenut.

Jekk, hekk kif isir il-pleġġ, isir magħruf li d-dħul soġġett għal pleġġ ma kienx biżżejjed, il-petizzjonant jista' jindika propretà oħra. Jekk, min-naħa l-oħra, jsir magħruf li d-dħul huwa eċċessiv, il-petizzjonant huwa obligat jagħti lura l-ammont żejjed lill-konvenut, kif u meta jasallu l-ammont żejjed. Il-konvenut jista' jittlob ukoll li l-pleġġ ikun limitat għal parti mill-propretà jew jiġi trasferit fuq propretà oħra.

L-ammonti indikati jew il-valur tal-pleġġ fuq id-dħul għandhom ikunu suffiċjenti biex ikopru l-pagamenti dovuti, l-imgħax ta' inadempjenza meta l-kreditur jittlobhom, il-pagamenti dovuti u l-aġġornamenti awtomatiċi, jekk ġew stabbiliti.

Il-kreditur xorta jista' jittlob il-qbid tal-propretà tad-debitur. Dan il-qbid jista' jiffoka fuq il-propretà mobbli u immobbli, depożiti bankarji, drittijiet ta' kreditu, stabbilimenti kummerċjali jew ishma.

Jekk il-propretà maqbuda tinbiegħ biex jithallas manteniment dovut, ir-rimborż tal-ammont żejjed lid-debitur tal-manteniment ma jiġix ordnat sakemm ma jiġix żgurati l-pagamenti tal-manteniment li jmiss fejn l-imħallef iqis li hekk ikun xieraq, sakemm ma jingħatax titolu ta' sigurtà jew garanzija xierqa oħra.

Id-debitur tal-manteniment għandu jiġi mħarrek biss wara li jkun il-qbid/sekwestru/pleġġ fuq id-dħul. Il-kontestazzjoni tad-debitur għall-eżekuzzjoni jew qbid ma tissospendix l-eżekuzzjoni.

F'każ ta' talba biex jiġu emendati jew terminati pagamenti ta' manteniment filwaqt li tkun għadha pendenti l-eżekuzzjoni speċjali għall-manteniment, it-talba għall-emenda jew terminazzjoni jingħaqdu mal-eżekuzzjoni.

L-ordni Ewropew ta' Infurzar

F'każ ta' inadempjenza ma' ftehim ta' manteniment i ġej minn strument awtentiku mwettaq quddiem awtoritajiet amministrattivi, jew strument awtentikat minn dawn l-awtoritajiet, fi Stat Membru li mhux marbut mill-Protokoll tal-Aja tal-2007, il-kreditur jista' jinvoka r-Regolament (KE) Nru 805/2004 tal-21 ta' April 2004 li jstabbilixxi Ordni Ewropew ta' Infurzar (l-Artikolu 4(3)(b) tal-imsemmi Regolament u l-Artikolu 68(2) tar-Regolament 4/2009 tat-18 ta' Diċembru 2008).

Miżuri ta' eżekuzzjoni kriminali

L-Artikolu 250 tal-Kodiċi Kriminali jipprovdi għal u jikkundanna r-reat ta' ksur tal-obbligi ta' manteniment b'sentenza ta' prigunerija ta' bejn xahar u sentejn jew multa sa massimu ta' 240 gurnata, skont il-każijiet li hemm indikati.

Il-proċedimenti kriminali jeħtieġu ilment biex jinbdew.

Jekk l-obbligu wara jiġi sodisfatt, il-qorti tista' tirrinunzja għal jew tneħħi l-perjodu tas-sentenza li ma ġietx skontata bis-sħiħ jew parzjalment,

11 Jekk jogħġbok iddeskrivi fil-qosor kwalunkwe limitazzjonijiet fl-infurzar, b'mod partikulari regoli għall-protezzjoni tad-debitur u limitazzjoni jew perjodi ta' preskrizzjoni fis-sistema tal-infurzar tiegħek

Fil-prinċipju, il-propretà kollha tad-debitur li tista' tinqabad li tista' tkun soġġetta għal eżekuzzjoni tad-dejn skont il-liġi sostantiva tista' tkun soġġetta għal eżekuzzjoni. Il-qbid huwa limitat għall-assi meħtieġa biex jithallsu d-dejn soġġett tal-eżekuzzjoni u l-ispejjeż previsti għall-eżekuzzjoni.

Barra minn hekk, il-liġi tistabbilixxi wkoll il-valuri massimi għall-qbid u l-perjodi ta' limitazzjoni fuq l-obbligi ta' manteniment imsemmija hawn taft.

Limiti fuq il-qbid

Hemm ċertu tipi ta' propretà li ma jistgħux ikunu soġġetti għal qbid taħt l-ebda ċirkostanza (propretà li assolutament ma tistax tinqabad), oħrajn li jistgħu jinqabdu iżda f'ċerti ċirkostanzi biss (propretà li relativament tista' tinqabad) u oħrajn li jistgħu jinqabdu biss parzjalment (propretà li tista' tinqabad biss parzjalment).

Propjetà li assolutament ma għandhiex tiġi sekwestrata

Minbarra l-oġġetti eżenti mil-qbid permezz ta' dispożizzjoni speċjali, dawn li ġejjin assolutament ma jistgħux ikunu soġġetti għal qbid:

drittijiet jew oġġetti inaljenabbli;

assi propjetà tal-lstat u ta' persuni ġuridici legali oħra;

oġġetti li jekk jinqabdu jkunu ta' offiċja għall-manjieri jew ma jagħmlux sens ekonomikament għaliex il-valur tas-suq tagħhom mhux sinifikanti;

oġġetti speċifikament intiżi għall-eżerċizzju tal-fidi;

oqbra;

strumenti u oġġetti li huma essenzjali għal dawk b'dizabilità u għal min jiehu ħsieb il-morda.

Propjetà li relattivament ma tistax tinqabad

Il-propjetà li ġeġja relattivament ma tistax tinqabad:

ħlief fejn l-eżekuzzjoni hija għal pagament ta' dejn b'garanzija reali, l-assi tal-Istat u persuni ġuridici oħra, dawk ta' entitajiet li għandhom xogħolijiet pubbliċi jew konċessjonijiet għal servizz pubbliku, jew dawk ta' persuni ġuridici ta' utilità pubblika li huma allokati b'mod speċjali għal għanijiet fl-interess pubbliku huma eżenti mill-qbid;

l-ghodda tax-xogħol tad-debitur u l-oġġetti essenzjali għall-eżerċizzju tal-professjoni tiegħu jew tat-taħriġ professjonali tiegħu wkoll huma eżenti mill-qbid, sakemm id-debitur tal-manteniment jindika li jistgħu jinqabdu, jekk l-eżekuzzjoni hija għall-pagament tal-prezz tax-xiri tagħhom jew tal-ispiza għat-tiswija, jew jekk jistgħu jinqabdu bħala elementi inkorporati fi stabbiliment kummerċjali;

assi li huma indispensabbli għal kull unità domestika fejn jgħix id-debitur, ħlief jekk l-eżekuzzjoni hija għall-ħlas tal-oġġetti nfushom jew l-ispiza tat-tiswija, huma wkoll eżenti mill-qbid.

Id-depożiti bankarji jew fi flus kontanti li ġeġjin minn kreditu li ma jistax jinqabad, ma jistgħux jinqabdu, bl-istess termini li bih eżista l-kreditu oriġinarjament. Meta tiġi rkuprata s-somma tal-manteniment, japplikaw ir-regoli msemmija hawn qabel dwar il-qbid assolut u relattiv.

Bħala regola, meta tkun ikkonċernata propjetà parzjalment maqbuda matul l-eżekuzzjoni għall-manteniment, l-ammont li jista' jinqabad huwa oġġa minn dak indikat fl-eżekuzzjoni fondata fuq talbiet oħra, kif se jiġi spjegat iktar l-isfel.

L-assi li jistgħu jiġu maqbuda parzjalment

Żewġ terzi tas-salarji netti, il-pagi, l-ammonti perjodiċi li jiġu rċevuti bħala pensjoni tal-irtirar jew benefiċċji soċjali oħra, assigurazzjoni, indennizz minħabba incident, annwalità jew pagamenti ta' kull tip li jiżguraw l-għajxien għad-debitur ma jistgħux jinqabdu.

Din l-inabilità ta' qbid għandha limitu massimu ekwivalenti għal tliet pagi minimi nazzjonali għal kull qbid u limitu minimu, meta d-debitur tal-manteniment ma għandux l-ebda dħul ieħor, ekwivalenti għal paga minima nazzjonali. Meta d-dejn pendenti huwa għall-manteniment, ammont ekwivalenti għal pensjoni sħiħa mhux kontributorja ma jistax jinqabad.

Meta jsir qbid ta' flus jew kontijiet bankarji, l-ammont ekwivalenti għall-paga minima nazzjonali ma jistax jinqabad jew, f'każ ta' obbligi ta' manteniment, l-ammont ekwivalenti għal pensjoni mhux kontributorja sħiħa.

Dawk is-salarji, pagi jew pagamenti perjodiċi li ma jistgħux jinqabdu ma jistgħux jiġu kombinati wkoll ma dak li ma jistax jinqabad fi flus jew kontijiet bankarji. Fl-2019, meta kienet qed tinkiteb din l-iskeda informativa, il-valur ta' pensjoni mhux kontributorja kien ta' EUR 210.32 u l-valur tal-paga minima nazzjonali kien ta' EUR 600.

Jekk ir-regoli li għadna kif semmejna fuq il-qbid ma jiġux osservati, id-debitur jista' jikkontestah.

Preskrizzjoni

Il-Kodiċi Ċivili Portugiż jistabbilixxi perjodu ta' preskrizzjoni ta' ħames snin għal pagamenti tal-manteniment dovuti. Għalhekk, ħames snin wara d-data ta' maturità tal-pagamenti ta' manteniment, id-dritt għal dawk il-pagamenti jiġi preskritt minħabba nuqqas ta' azzjoni. Il-perjodu ta' limitazzjoni jiġi interrott b' citazzjoni għal proċedimenti legali rigward il-ħlas tal-manteniment. Min-naħa tiegħu, id-debitur tal-manteniment jista' jirrinunzja għal-limitazzjoni wara li jiskadi l-perjodu ta' preskrizzjoni.

F'każ ta' manteniment tat-tfal, il-perjodu ta' preskrizzjoni ma jibdiex jew jiskadi waqt li t-tfal ma għandhomx rappreżentant. Anke jekk it-tfal għandhom rappreżentant, il-perjodu ta' preskrizzjoni ma jintemmx iktar kmieni minn sena minn meta jilħqu l-età maġġuri.

Il-liġi tal-proċedura ċivili Portugiża ma tippredixx perjodu ta' preskrizzjoni li wara li jiskadi l-kreditur ma jistax jiftaħ proċedimenti għall-eżekuzzjoni tal-manteniment. Il-pagamenti tal-manteniment previsti jistgħu għalhekk ikunu soġġetti għall-eżekuzzjoni. F'dan il-każ, il-qorti tista' ma tkunx konxja, *ex officio*, tal-preskrizzjoni. Sabiex tkun effettiva, il-preskrizzjoni trid titqajjem mid-debitur, li jista' jikkontesta l-eżekuzzjoni għal din ir-raġuni.

Oppożizzjoni għall-qbid

L-iskadenza ġenerali għall-oppożizzjoni tal-qbid hija ta' 10 ijiem minn meta d-debitur jiġi nnotifikat bil-qbid. L-iskadenza ġenerali għall-oppożizzjoni tal-eżekuzzjoni hija ta' 20 jum minn meta d-debitur jiġi mħarrek.

F'każ ta' eżekuzzjoni speċjali għall-manteniment, id-debitur jiġi mħarrek għall-eżekuzzjoni biss wara li jkun seħħ il-qbid, sekwestru jew pleġġ fuq id-dħul.

Flimkien maċ-ċitazzjoni, jiġi notifikat bil-qbid li jkun ġa seħħ.

F'każ ta' seduti ta' smiġħ ta' qabel l-eżekuzzjoni fil-qorti tal-minorenni, id-debitur jiġi notifikat qabel jiġi ordnat jagħti pleġġ fuq id-dħul iżda ma jistax jopponi. Huwa jista' jipprovi biss provi dokumentarji tal-pagament.

12 Teżisti organizzazzjoni jew awtorità li tista' tghini nirkupra l-manteniment?

F'każ ta' manteniment tat-tfal, il-Prosekutur Pubbliku għandu dritt jiftaħ il-proċedimenti xierqa sabiex jistabbilixxi l-manteniment tat-tfal. Kulhadd jista' jinnotifika lill-Prosekutur Pubbliku bil-bżonn li jiġi determinat jew emendat il-manteniment tat-tfal. Il-Prosekutur Pubbliku joffri servizz ta' konsulenza għall-pubbliku f'kull qorti.

13 Jistgħu l-organizzazzjonijiet (statali jew privati) iħallsu kompletament jew parzjalment il-manteniment f'isem id-debitur?

Iva, fil-każ ta' manteniment tat-tfal. Huwa magħruf bħala l-Fond ta' Garanzija għall-Manteniment dovut lill-Minuri (*Fundo de Garantia de Alimentos Devidos a Menores*), minn issa l-quddiem magħruf bħala l-Fond. Il-Fond huwa ġestit mill-Istitut IP ta' Ġestjoni Finanzjarja għas-Servizzi Soċjali (*Instituto de Gestão Financeira da Segurança Social IP*).

Il-Fond irid jiżgura l-pagament, sa ċertu punt, tal-manteniment dovut lill-minuri. Il-pagament isir fuq ordni tal-qorti kompetenti.

Rekwiziti

Ir-rekwiziti sabiex jaħdem il-Fond ta' garanzija huma kif ġej:

il-minuri irid ikun jgħix il-Portugall;

il-pagamenti ta' manteniment irid jiġu stabbiliti b'sentenza tal-qorti (is-sentenzi tar-Registratur Ċivili sabiex jiġi stabbilit il-manteniment fil-każijiet li jaqgħu taħt il-ġurisdizzjoni tiegħu għandhom l-istess effett bħal sentenzi ġudizzjarji);

id-debitur irid ikun kontumaċi;

Is-seduta ta' qabel l-eżekuzzjoni stabbilita fl-Artikolu 48 tar-Regim Ġenerali tal-Proċedura għall-Kustodja Ċivili trid tkun giet ippjanata (skont il-leġiżlazzjoni nazzjonali, soġġett għal tibdil, dan ir-rekwizit jista' jiġi sodisfatt ukoll b'rikors li jagħti lok għal seduta minħabba nuqqas ta' adempjenza mal-manteniment kif stabbilit fl-Artikolu 41 tar-Regim Ġenerali tal-Proċedura għall-Kustodja Ċivili jew proċedimenti speċjali għall-eżekuzzjoni tal-manteniment);

Id-dħul gross tal-wild ma jistax jaqbeż ir-rata referenzjali ta' benefiċċji soċjali (IAS - *Indexante dos Apoios Sociais*);

Il-wild ma jistax jibbenefika mill-fatt li l-persuna li għandha l-kustodja għandha dħul oġġa mill-IAS (dan iseħħ jekk id-dħul *per capita* tal-unità domestika tal-minuri ma jaqbiżx l-IAS),

FI-2020 (meta kienet qed titfhejja din l-iskeda informattiva) il-valur tal-IAS kien ta' EUR 438,81. L-ammont tal-IAS fil-principju jiġi agġornat kull sena; il-legiżlazzjoni nazzjonali rilevanti għandha dejjem tiġi kkonsultata għall-ammont applikabbli.

Il-limiti fuq il-ħlas

Jekk jiġu vverifikati r-rekwiżiti hekk indikati, l-Istati jggarantixxi pagamenti ta' manteniment fix-xahar sal-limitu massimu muri hawn taħt.

Għal kull debitur, il-pagamenti ta' manteniment fix-xahar mogħtija ma jistgħux jaqsbu 1 IAS, irrispettivament min-numru ta' tfal minuri.

Fi ħdan dan il-limitu, il-valur tal-pagamenti li se jiġi garantit mill-Fond irid jiġi stabbilit mill-qorti. Fid-determinazzjoni ta' dan il-valur, il-qorti tqis il-kapaċità ekonomika tal-unità domestika, l-ammont ta' manteniment allokat u l-bżonnijiet speċifiċi tal-minuri.

Il-Fond ma jggarantixxi pagamenti li għadhom ma tħallsux. Il-pagamenti garantiti mill-Fond huma dovuti mill-ewwel jum tax-xahar wara dak li matulu ġie stabbilit il-valur garantit b'deċiżjoni tal-qorti.

Il-pagament huwa garantit sakemm id-debitur jibda jħares l-obbligi tiegħu b'mod effettiv,

Il-pagamenti mill-Fond jieqfu meta l-minuri jagħlaq 18-il sena.

It-tfal li jkunu ddaħħlu f'istituti ta' għajjnuna soċjali pubbliċi jew privati mhux għall-qligħ, iffinanzjati mill-Istat, persuni guridici skont il-liġi pubblika, privata jew l-utilità pubblika, ċentri ta' kurazija edukattivi u ċentri ta' detenzjoni mhux intitolati għall-pagamenti ta' manteniment garantiti mill-Fond.

Il-proċessar

Ir-rikors biex jiġu determinati l-ammonti pagabbli mill-Fond iridu jittressqu quddiem il-qorti matul il-proċedimenti ta' nuqqas ta' adempjenza. Il-Prosekutur Pubbliku jew il-kreditur tal-manteniment huwa responsabbli għas-sottomissjoni tar-rikors.

L-imħallef jordna inkjesta bbażata fuq il-bżonnijiet tat-tfal u mbagħad jiehu deċiżjoni biex isiru l-pagamenti mill-Fond skont il-limiti indikati hawn fuq.

F'każijiet fejn il-manteniment jenħtieġ b'urgenza, l-imħallef jista' jistabbilixxi manteniment proviżorju li jiġi garantit mill-Fond sakemm tittiefied deċiżjoni finali.

Il-kreditur tal-manteniment irid juri kull sena li għadu jissodisfa r-rekwiżiti sabiex jggarantixxi dawk il-pagamenti mill-Fond, inkella jitwaqqfu.

Ir-rappreżentant legali tat-tfal jew il-persuna li għandha l-kustodja għandha l-obbligu tinforma lill-qorti jew lill-Fond bi kwalunwke bidliet fi, jew it-tmiem tas-sitwazzjoni ta' nuqqas ta' adempjenza jew is-sitwazzjoni li fiha jinsabu t-tfal.

Il-Fond jiġi surrogat fid-drittijiet tat-tfal, sal-limitu li tħallas, sabiex jittlob ir-rimborz mid-debitur tal-manteniment.

14 Jekk ninsab f'dan l-Istat Membru u d-debitur għandu r-residenza tiegħu f'pajjiż ieħor:

14.1 Nista' nikseb assistenza ta' awtorità jew organizzazzjoni privata f'dan l-Istat Membru?

Jekk il-kreditur tal-manteniment qiegħed il-Portugall u jixtieq jirkupra l-manteniment fi Stat Membru ieħor tal-Unjoni Ewropea, irid jippreżenta rikors quddiem id-Direttorat Ġenerali tal-Amministrazzjoni tal-Ġustizzja (*Direcção Geral da Administração da Justiça*), li hija entità pubblika. Il-legiżlazzjoni nazzjonali ma tipprovdi għall-intervent ta' organizzazzjoni privata għal dawn l-għanijiet.

Id-Direttorat Ġenerali għall-Amministrazzjoni tal-Ġustizzja huwa l-Awtorità Ċentrali Portugiża għall-għanijiet tal-applikazzjoni tar-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 4/2009 tat-18 ta' Diċembru 2008 dwar il-ġurisdiżjoni, il-liġi applikabbli, ir-rikonossiment u l-eżekuzzjoni tad-deċiżjonijiet u l-kooperazzjoni f'materji relatati ma' obbligi ta' manteniment (minn issa l-quddiem magħruf bħala r-Regolament).

Dan ir-Regolament jiffaċilita l-irkupru transfruntier tal-manteniment. Ir-Regolament japplika għal sentenzi mogħtija fl-Istati Membri tal-Unjoni Ewropea (magħrufa wkoll bħala Stat Membru) u s-sentenzi mogħtija fl-Istati mhux Membri tal-Unjoni Ewropea (magħrufa wkoll bħala Stati terzi). Japplika wkoll mhux biss għad-deċiżjonijiet li jistabbilixxu l-manteniment wara d-ħdul fis-seħħ tiegħu, fit-18 ta' Ġunju 2011, iżda wkoll għall-manteniment li sar qabel dik id-data. Ikopri l-irkupru tal-manteniment dovut u dak li se jsir dovut, l-aġġornat awtomatiku stabbilit mid-deċiżjoni u l-imgħax fuq pagamenti pendenti. Skont ir-Regolament, il-manteniment stabbilit b'ordni tal-qorti jew minn deċiżjoni ta' awtorità kompetenti oħra jista' jiġi rkuprat.

Ir-rikors għall-irkupru tal-manteniment fi Stat Membru ieħor jiġi sottomess lid-Direttorat Ġenerali għall-Amministrazzjoni tal-Ġustizzja billi jimtlew u jiġu mehmuża l-formoli apposta annessi mar-Regolament. Il-kreditur irid jehmeż ċerti dokumenti u informazzjoni mal-formoli, li jistgħu ikunu, kif xieraq: ċertifikat tas-sentenza jew deċiżjoni li tat lok għal manteniment definittiv flimkien ma nota li d-deċiżjoni/sentenza għaddiet in ġudikat u m'hemm appell minnha, li għandha tkun il-formola li qiegħda fl-Anness I tar-Regolament; dokumenti li juri li ibbenefika minn jew qiegħed f'pożizzjoni li jibbenefika mill-għajjnuna legali jew proċedimenti mingħajr ħlas; dettalji bankarji fejn jiġu depożitati l-ammonti rkuprati; ċertifikati tat-twelid tat-tfal minuri; ċertifikati ta' attendenza tal-iskola għat-tfal adulti; il-prokura mogħtija lill-awtorità ċentrali; lista tal-ammonti dovuti.

Il-formola jew formoli li jridu jimtlew u d-dokumenti u l-informazzjoni li jridu jiġu mehmuża mill-kreditur tal-manteniment jinsabu fl-istruzzjonijiet li jistgħu jinkisbu mid-Direttorat Ġenerali għall-Amministrazzjoni tal-Ġustizzja. Id-dettalji ta' kuntatt ta' dan il-korp huma elenkati fir-risposta għad-domanda "*Jekk iva, kif tista' tiġi kkuntattjata l-awtorità jew l-organizzazzjoni privata?*"

It-tipi ta' proċedimenti li jistgħu jintalbu mid-Direttorat Ġenerali għall-Amministrazzjoni tal-Ġustizzja huma spjegati fit-tweġiba għall-mistoqsija: "*Jekk dan ikun il-każ, kif tista' tiġi kkuntattjata dik l-awtorità jew dik l-organizzazzjoni privata u x'tip ta' assistenza nista' nircievi?*"

14.2 Jekk iva, kif nista' nikkuntattja lill-awtorità jew l-organizzazzjoni privata?

Id-dettalji ta' kuntatt tal-Awtorità Ċentrali Portugiża huma:

Directorate-General of the Administration of Justice,

Av. D. João II, 1.08.01 D/E

1990-097 LISBON - PORTUGAL

Tel (351) 21 790 65 00

Faks: (351)211545100/60

Email: correio.dsjcjd@gaj.mj.pt

Sit elettroniku: <http://www.dgaj.mj.pt/>

Lingwi: Portugiż, Spanjol, Franciż u Ingliż

15 Jekk ninsab f'pajjiż ieħor u d-debitur jinsab f'dan l-Istat Membru:

15.1 Nista' nibgħat talba direttament lill tali awtorità jew organizzazzjoni privata f'dan l-Istat Membru?

Fl-irwol tagħha bħala l-Awtorità Ċentrali skont ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 4/2009 tat-18 ta' Diċembru 2008, id-Direttorat Ġenerali għall-Amministrazzjoni tal-Ġustizzja tipprovdi l-appoġġ neċessarju kif deskritt fit-tweġiba għar-risposta "*Jekk ninsab f'dan l-Istat Membru u d-debitur għandu r-residenza tiegħu f'pajjiż ieħor: Nista' nikseb l-għajjnuna ta' awtorità jew organizzazzjoni privata f'dan l-Istat Membru?*"

Jekk il-kreditur tal-manteniment qiegħed fi Stat Membru ieħor u jixtieq jittlob li jsir wieħed mill-proċedimenti stipulati fir-Regolament, huwa għandu jippreżenta r-rikors mal-awtorità ċentrali maħtura mill-Istat Membru fejn huwa bbażat. Din l-awtorità ċentrali, min-naħa tagħha, tibgħat it-talba lill-awtorità ċentrali Portugiża li tiegħu ħsieb tibgħatha lill-qorti nazzjonali kompetenti, kif xieraq.

15.2 Jekk iva, kif nista' nikkuntattja lill dik l-awtorità jew organizzazzjoni privata u x'tip ta' assistenza nista' nikseb?

Jekk ir-rikorrent qiegħed fi Stat Membru ieħor, huwa għandu jkun jista' jikkuntattja lid-Direttorat Ġenerali għall-Amministrazzjoni tal-Ġustizzja permezz tal-awtorità ċentrali tal-Istat Membru fejn qiegħed ir-rikorrent.

Tista' tingħata l-għajjnuna li ġeja:

Sabiex jiġi rkuprat il-manteniment stabbilit minn deċiżjoni mogħtija fi Stat Membru ieħor, ir-Regolament jipprovdi tliet tipi differenti ta' regoli:

(i) regoli li japplikaw għal deċiżjonijiet mogħtija fi Stat Membru li huwa marbut bil-Protokoll tal-Aja tal-2007 (kif inhu fil-każ tal-Portugall);

(ii) regoli li japplikaw għal deċiżjonijiet mogħtija fi Stat Membru li mhux marbut bil-Protokoll tal-Aja tal-2007;

(iii) regoli li japplikaw għal deċiżjonijiet mogħtija fl-Istati Membri kollha.

Id-deċiżjonijiet stabbiliti fit-taqsima msemmija f'(i):

jiġu rikonossuti fl-Istat Membru rikjest mingħajr il-possibbiltà ta' oppożizzjoni;

jibbenefikaw mit-tneħħija ta' *exequetur*; huma eżegwibbli immedjatament fl-Istat Membru rikjest;

jawtorizzaw lill-kreditur tal-manteniment iressaq miżuri kawtelatorji stabbiliti fil-leġislazzjoni tal-Istat Membru rikjest.

Id-deċiżjonijiet stabbiliti fit-taqsima msemmija f'(ii):

jiġu rikonossuti fl-Istat Membru rikjest sakemm ma tiġix pruvata waħda mir-raġunijiet għar-rifjut ta' rikonossiment stabbilita fir-Regolament;

jekk huma eżegwibbli fl-Istat Membru tal-oriġini, il-kreditur tal-manteniment jista' jitlob lill-qorti jew lill-awtorità kompetenti tal-Istat Membru rikjest biex

jirikonossu l-eżegwibbiltà tiegħu skont il-proċedura stabbilita fir-Regolament;

ir-ikonossiment tal-eżegwibbiltà jgħodd biss għal parti mid-deċiżjoni.

Id-deċiżjonijiet stabbiliti fit-taqsima msemmija f'(iii):

jistgħu jiġu eżegwiti proviżorjament jekk l-Istat Membru tal-oriġini jiddikjara li appell kontra d-deċiżjoni se jkollu effett mhux sospensiv.

jekk il-kreditur tal-manteniment jinvoka d-deċiżjoni fl-Istat Membru rikjest, huwa jrid juri l-awtenticità tagħha billi jimla l-formola u jissodisfa r-rekwiżiti stipulati fir-Regolament;

fejn meħtieġ, il-kreditur tal-manteniment irid jehmeż traduzzjoni tad-deċiżjoni;

l-eżekuzzjoni tas-sentenza sseħħ skont il-liġi tal-Istat Membri rikjest;

is-sentenza ma tistax tkun soġġetta għal rieżami fuq il-mertu tal-Istat Membru rikjest, taħt l-ebda cirkostanza;

l-ispejjeż għall-applikazzjoni tar-Regolament ma jieħdux preċedenza fuq l-irkupru tal-manteniment dovut.

Ir-Regolament jistabbilixxi l-proċeduri li huma disponibbli għall-kredituri tal-manteniment fl-Artikolu 56. F'ċertu każijiet, dawn il-proċeduri ma jkoprux biss id-deċiżjonijiet tal-Istati Membri iżda d-deċiżjonijiet ta' Stati terzi wkoll.

b'mod speċifiku, il-kreditur tal-manteniment jista':

jitlob mingħand Stat Membru r-ikonossiment u d-dikjarazzjoni ta' eżegwibbiltà ta' deċiżjoni mogħtija fi Stat Membru ieħor;

jiftaħ kawża għall-manteniment fl-Istat Membru rikjest;

jgħaqqad rikors biex tiġi determinata l-parentela flimkien ma' din il-kawża;

jiftaħ kawża għall-manteniment fl-Istat Membru rikjest fejn ma jkunx possibbli li jikseb ir-ikonossiment jew l-eżekuzzjoni ta' sentenza mogħtija fi Stat Membru ieħor;

jitlob modifikazzjoni f'sentenza mogħtija fl-Istat Membru rikjest;

jitlob modifikazzjoni f'sentenza mogħtija fi Stat Membru ieħor għajr dak rikjest.

Dawn il-proċeduri huwa regolati mil-liġi u r-regoli ta' ġurisdizzjoni tal-Istat Membru rikjest, sakemm ma jkunx hemm arrangamenti oħra stabbiliti fir-

Regolament. F'dawn il-każijiet, il-kreditur tal-manteniment jiġi megħjun u rappreżentat mill-awtorità ċentrali jew awtorità pubblika, korp jew persuna oħra maħtura mill-Istat Membru rikjest.

16 Dan l-Istat Membru huwa marbut bil-Protokoll tal-Aja tal-2007?

Iva, l-Portugall huwa marbut bil-Protokoll tal-Aja tal-2007. B'hekk, ir-regoli li ġejjin tar-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 4/2009 tat-18 ta' Diċembru 2008

japplikaw għas-sentenzi dwar il-manteniment mogħtija fil-Portugall: l-Artikoli 8, 13 u 17 sa 22.

17 Jekk dan l-Istat Membru mhux marbut bil-Protokoll tal-Aja tal-2007, liema liġi tkun applikabbli għat-talba għal manteniment skont ir-regoli tal-liġi internazzjonali privata tiegħu? X'inhuma r-regoli tal-liġi internazzjonali privata korrispondenti?

It-tweġiba għal din il-mistoqsija hija nulla minhabba t-tweġiba fl-affermattiv għall-mistoqsija preċedenti.

18 X'inhuma r-regoli fuq l-aċċess għall-ġustizzja f'każijiet transfruntiera fl-UE li jsegwu l-istruttura tal-Kapitolu V tar-Regolament dwar il-Manteniment?

Il-liġi nazzjonali Portugiża għandha regoli li jagħtu għajnuna legali komparabbli għal dik mogħtija fil-Kapitolu V tar-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 4/2009 tat-18 ta' Diċembru 2008.

F'dak li jikkonċerna l-persuni fiżiċi, dawn li ġejjin għandhom dritt għall-għajnuna legali, sakemm jistgħu juri li m'għandhomx biżżejjed mezzi finanzjarji:

ċittadini Portugiżi u dawk tal-Unjoni Ewropea;

persuni barranin u apolidi b'permess ta' residenza validu fi Stat Membru tal-Unjoni Ewropea;

barranin mingħajr permess ta' residenza validu fi Stat Membru tal-Unjoni Ewropea - jekk il-liġijiet ta' pajjiżhom tal-oriġini jagħtuhom l-istess drittijiet bħač-ċittadini Portugiżi;

persuni b'domicilju jew residenza abitwali fi Stat Membru tal-Unjoni Ewropea għajr l-Istat Membri fejn se tinstema' l-kawża (tilwim transfruntier).

Il-leġislazzjoni nazzjonali tipprovdi għall-applikazzjoni tal-kriterji li ġejjin għall-valutazzjoni tal-insuffiċjenza fil-mezzi finanzjarji ta' persuni fiżiċi:

rikorrenti f'unità domestika li għandha dħul rilevanti għall-iskopijiet tal-għajnuna legali indaqs għal jew inqas minn tliet kwarti tar-rata ta' referenza għall-

għajnuna soċjali mhumiex f'pożizzjoni li jhallsu ammonti marbuta mal-ispejjeż tal-proċess, u għall-eżekuzzjoni u jenħtieġ li jibbenefikaw ukoll mill-

assenjazzjoni ta' agent għall-eżekuzzjoni u konsulenza legali b'xejn (fl-2020, ir-rata ta' referenza għall-għajnuna soċjali kienet ta' EUR 438,81);

rikorrenti f'unità domestika li għandha dħul rilevanti għall-għanijiet tal-għajnuna legali ta' iktar minn tliet kwarti u ndaqs għal jew inqas minn darbtejn u nofs ir-

rata ta' referenza għall-għajnuna soċjali huma f'pożizzjoni li jhallsu l-ispejjeż tal-konsulenza legali soġġetta għal hlas minn qabel ta' tariffa, iżda mhumiex f'

pożizzjoni li jhallsu fil-pront l-ispejjeż tal-proċedimenti u għalhekk, jibbenefikaw mill-għajnuna legali fil-forma ta' pagament bin-nifs u l-assenjazzjoni ta' agent

għall-eżekuzzjoni.;

rikorrenti f'unità domestika li għandha dħul rilevanti għall-għanijiet tal-għajnuna legali ta' aktar minn darbtejn u nofs ir-rata ta' referenza għall-għajnuna soċjali ma jgħux ikkunsidrati ekonomikament insuffiċjenti;

id-dħul rilevanti għall-għanijiet tal-għajnuna legali huwa l-ammont riżultanti mid-differenza bejn il-valur tad-dħul kollu nett tal-unità domestika u l-valur tat-

tnaqqis rilevanti għall-għajnuna legali (il-kriterji għall-kalkolu ta' dawn il-valuri huma stabbiliti mil-liġi);

persuni li jgħixu fl-istess unità domestika mar-rikorrent għall-għajnuna legali jitqiesu li jappartjenu għall-istess unità domestika;

jekk ir-rikorrent jew xi membru tal-unità domestika tiegħu għandu depożiti bankarji u titoli ammessi għan-negożjar fuq suq regolat b'ammont li huwa 24 darba iktar mir-rata ta' referenza għall-għajnuna soċjali, jiġi meqjus li r-rikorrent għandu biżżejjed mezzi, minkejja l-valur tad-dħul rilevanti tal-unità domestika għall-

għanijiet tal-għajnuna legali;

ir-rikorrent jista' jitlob, b'mod eċċezzjonali u għal raġuni valida, illi l-valutazzjoni tal-insuffiċjenza ekonomika tiegħu tinkludi biss id-dħul, l-assi u l-ispejjeż

kurrenti tiegħu jew dawk ta' wħud mill-membri tal-unità domestika tiegħu;

F'każ ta' tilwim ma membru jew iktar tal-unità domestika, il-valutazzjoni tal-insuffiċjenza ekonomika tqis biss id-dhul, l-assi u l-ispejjeż kurrenti tar-rikorrent jew tar-rikorrent u xi membri tal-unità domestika tiegħu, jekk hekk jittlob ir-rikorrent;

jekk, f'każ speċifiku, il-kap tas-servizzi tas-sigurtà soċjali li huwa inkarigat bid-deċiżjoni li jagħti l-għajnuna legali jifhem illi l-applikazzjoni tal-kriterji stabbiliti fil-paragrafi preċedenti jwasslu għal każda ċara ta' aċċess għall-gustizzja u għall-qrati huwa jista', b'ordni bir-raġunijiet, jieħu deċiżjoni li hija differenti minn dik li kienet tirriżulta mill-applikazzjoni tal-kriterji msemmija.

Il-parir legali jippermetti lill-parti tikkonsulta avukat sabiex tikseb informazzjoni teknika dwar tilwima speċifika qabel ma tiftaħ jew tiddefendi ruħa minn kawża l-qorti.

L-għajnuna legali, min-naħa l-oħra, tista' tingħata bit-termini li ġejjin:

eżenzjoni mit-tariffi tal-qorti u spejjeż oħra involuti fil-proċedimenti;

pagament bin-nifs tat-tariffi tal-qorti u spejjeż oħra involuti fil-proċedimenti;

ħatra u ħlas tat-tariffi tar-rappreżentanza legali;

ħatra u ħlas bin-nifs tat-tariffi tar-rappreżentanza legali;

assenjazzjoni ta' aġent għall-eżekuzzjoni. Biex iwettaq il-miżuri ta' eżekuzzjoni (pereżempju qbid).

L-għajnuna legali tkopri l-ispejjeż speċifiċi ġejjin min-natura transfruntiera tat-tilwim.

Għalhekk, f'każ ta' rikors għall-għajnuna legali mingħand ċittadini ta' Stat Membru ieħor għal kawża li fuqha għandhom ġurisdizzjoni l-qrati Portugiżi, l-għajnuna legali tinkludi l-ispejjeż tat-traduzzjoni, l-interpretar u l-ispejjeż tal-ivvjaġġar tal-persuni li jridu jidher l-qorti meta l-preżenza tagħhom hija mitluba u /jew il-Qorti tqis li m'hemmx mod ieħor kif jinSTEMGħu.

F'każ ta' rikors għall-għajnuna legali mitluba minn ċittadini Portugiż sabiex jiftaħ kawża li għaliha għandhom ġurisdizzjoni l-qrati ta' Stat Membru ieħor, l-għajnuna legali tkopri l-appoġġ ta' qabel il-litigazzjoni, sakemm jinfethu l-proċedimenti fi Stat Membru ieħor, u l-ispejjeż tat-traduzzjoni tar-rekwiżiti u d-dokumenti l-oħra.

Jekk il-benefiċjarju tal-għajnuna legali jitlef il-kawża, is-sistema għar-rimborż tal-pagamenti u l-ispejjeż imħallsa bil-quddiem mill-parti r-rebbieħa hija l-istess għall-kategoriji kollha tal-benefiċjarji individwali indikati hawn fuq, mingħajr diskriminazzjoni bejniethom.

Madankollu, jeżistu regoli fil-liġi nazzjonali li jipprovdu għajnuna legali inqas estensiva minn dik provduta fil-Kapitolu V tar-Regolament u għalhekk din trid tiġi kumpensata b'dan il-mod.

Fil-Portugal, il-minuri huma eżenti mit-tariffi meta jiġu rappreżentati mill-Prosekutur Pubbliku jew minn avukat imqabba mill-qorti.

Il-minuri jew ir-rappreżentanti legali tagħhom huma eżenti mill-ispejjeż fl-appell ukoll minn deċiżjonijiet marbuta mar-rikors għal, emendi fi jew it-terminazzjoni tal-manteniment, mogħti fi proċedimenti quddiem il-qorti tal-minorenni.

Il-partijiet fi proċedimenti quddiem il-qorti tal-minorenni u l-kawżi l-istatus ta' persuna huma eżenti mill-ħlas bil-quddiem tat-tariffi tal-qorti. Skont il-leġislazzjoni nazzjonali, minuri jsir adult kif jagħlaq 18-il sena.

Madankollu, il-ħlas bil-quddiem tat-tariffi tal-qorti ma jistax jintalab fi proċedimenti quddiem qrati Portugiżi u li għalihom japplika r-Regolament. Dan huwa l-każ fejn il-proċedimenti jikkonċernaw adulti jew minuri, irrispettivament mit-tip ta' proċedimenti u jekk talba għall-manteniment tingħaqdaq ukoll ma' talba dwar l-istatus tal-persuni (l-Artikolu 44 tar-Regolament).

F'dawn il-proċedimenti, jekk ir-rikorrent ma jikkwalifikax għall-għajnuna legali jew għall-proċedimenti mingħajr ħlas, it-tariffa tal-qorti tista' tintalab fl-aħħar.

Barra minn hekk, il-proċedimenti stabbiliti fl-Artikolu 56 tar-Regolament, fejn hemm l-obbligu tal-ġenituri li jmantru lill uliedhom ta' taħt il-21 sena (l-Artikolu 46 tar-Regolament) għandhom ikunu mingħajr ħlas.

Ir-regoli msemmija hawn qabel tar-Regolament huma direttament applikabbli u jestendu, internament, il-kamp ta' applikazzjoni tal-għajnuna legali mogħtija mil-leġislazzjoni nazzjonali.

19 X'inhuma l-miżuri adottati minn dan l-Istat Membru sabiex jiżgura l-funzjonament tal-attivitajiet deskritti fl-Artikolu 51 tar-Regolament dwar il-Manteniment?

Skont l-imsemmi Artikolu 51 tar-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 4/2009 tat-18 ta' Diċembru 2008, id-Direttorat Ġenerali għall-Amministrazzjoni tal-Gustizzja, bħala l-awtorità ċentrali Portugiża, joffri assistenza f'dawk il-proċedimenti stabbiliti fir-Regolament u jieħu l-miżuri xierqa kollha għal dak il-għan.

B'mod partikolari, ir-responsabbiltajiet tiegħu huma:

jitrażmetti u jirċievi dawn ir-rikorsi;

jibda jew jiffaċilita l-ftuħ ta' proċedimenti fil-qorti kompetenti;

fejn jipprovdu ċ-ċirkostanzi, jipprovdi jew jiffaċilita l-għoti tal-għajnuna legali.

għin biex jinstab id-debitur;

għin sabiex tinkiseb għajnuna rilevanti dwar id-dhul u l-assi tad-debitur;

ihegġeġ soluzzjonijiet amikevoli li jwassal għall-pagament volontarju tal-manteniment, fejn xieraq bl-użu tal-medjazzjoni, il-konċiljazzjoni jew metodi simili;

jiffaċilita l-eżekuzzjoni li tibqa għaddejja tad-deċiżjonijiet ta' manteniment, inkluż il-ħlasijiet b'lura;

jiffaċilita il-gbir u t-trasferiment fil-ħin tal-pagamenti ta' manteniment;

jiffaċilita l-kisba ta' provi dokumentarji u oħrajn;

jipprovdi għajnuna sabiex tiġi stabbilita l-parentela fejn meħtieġa għall-irkupru tal-manteniment;

jibda jew jiffaċilita l-ftuħ ta' proċedimenti sabiex jinkisbu l-miżuri proviżorji meħtieġa biex jiġi żgurat l-eżitu finali ta' rikors pendenti għall-manteniment;

jiffaċilita n-notifika tad-dokumenti.

Sabiex jinkisbu dawn l-għanijiet, l-Istat Portugiż, u b'mod partikolari id-Direttorat Ġenerali għall-Amministrazzjoni tal-Gustizzja, bħala l-awtorità ċentrali adottaw dawn il-miżuri:

it-tishih tan-numru ta' persunal legali u amministrattiv biex jirċievi u jitrażmetti l-ordnijiet magħmula skont ir-Regolament;

issa huwa disponibbli wkoll medjatur tal-familja;

It-twaqqif ta' taqsima fuq is-sit elettroniku tiegħu iddedikata esklużivament għall-kooperazzjoni ġudizzjarja internazzjonali f'materji civili u kummerċjali, fejn ikun hemm informazzjoni dwar l-obbligi ta' manteniment, struzzjonijiet dwar id-dokumenti u l-formoli meħtieġa sabiex jinfethu proċedimenti stabbiliti fir-Regolament u biex timtela formola standard li tispeċifika l-ammont tal-manteniment li għadu mhux imħallas;

meta mitlub jagħmel hekk, jibgħat ir-rikors għall-għajnuna legali lill-awtoritajiet kompetenti għal dan il-għan;

jibgħat ir-rikorsi lill-qrati nazzjonali kompetenti;

Jittraduċi d-dokumenti meħtieġa għall-ftuħ ta' kawzi meta l-Portugall ikun l-Istat rikjest;

Jitlib informazzjoni u provi mill-awtoritajiet nazzjonali tal-pulizija, l-amministrazzjoni u t-taxxi u mill-awtorità għall-Immigrazzjoni u l-Kontroll tal-Fruntieri dwar fejn jinsab id-debitur tal-manteniment u l-propjetà li għandu;

Fir-rigward tal-konċiljazzjoni, meta d-debitur tal-manteniment jiġi mħarrek biex jidher il-qorti jew jagħmel kuntatt mal-awtorità ċentrali, jgħarrfu bir-rikors għad-determinazzjoni ta' emenda jew irkupru tal-manteniment u pprezentat b'possibilitajiet differenti, partikolarment dawk li huma tal-aktar benefiċċju għaž-żewġ partijiet, sabiex jiġi mhegġeġ il-ħlas volontarju.

Nota

Il-Punt ta' Kuntatt, il-qradi jew entitajiet oħra u l-awtoritajiet mhumiex marbuta bl-informazzjoni f'din l-iskeda informattiva, Huwa meħtieġ li wiehed xorta jaqra t-testi legali fis-seħħ. Dawn huma soġġetti għal aġġornamenti regolari u l-interpretazzjoni dejjem tevolvi tal-ġurisprudenza.

Din il-paġna web hija parti minn [L-Ewropa Tiegħek](#).

Nilqgħu l-[feedback](#) tiegħek dwar l-utilità tal-informazzjoni pprovduta.

This webpage is part of an EU quality network

L-aħħar aġġornament: 22/07/2021

Il-verzjoni bil-lingwa nazzjonali ta' din il-paġna tinzamm mill-punt ta' kuntatt tan-NĠE rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. La l-NĠE u lanqas il-Kummissjoni Ewropea ma jaċċettaw ebda responsabbiltà fir-rigward ta' kwalunkwe informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.